

Logos

Det folket, som i mörkret wandrar,
ser ett stort ljus och öfver dem,
som bo i ett mörkt land,
skiner det klarligen.

Es. 9: 2

Organ för
Föreningen Logos i Österbotten rf
Årgång 4 • nr 3 • julnummer 2006

Text och musik av
J. Maulikainen

Vermine L.L.C. can
claim a net loss of

långsamt

S
A

mf Je - sus, Je - sus, vår Fräl - sa-re!

melodi

T
B

pp Je - sus, Je - sus, du vi -
3 Du var ald-rig hjäl-p-lös i truh -
1 Du var ald-rig makt-lös mot män -
5 Du var ald-rig hjäl-p-lös på kor -

12

sör oss re-dan : Her - Johans stäl- Du vän-dor ej å-ter till barn - lön, fast
barn, lätst ny-född och li - ten du var Du kon-de ha kal-lar på äng - lar. Du
skor, mot piskslag och gläp-er och barn — Du kon-de ha kal-lar på äng - lar. Du
sot Du vil-lig vårt syn-da-truff löd. Du kon-de ha kal-lar på äng - lar. Du

sus. Fräl - sa-re! Je - sus, Je - sus.

2

Fräl - sa-re!

världen är hård och kall *mf*
ha - de en mäk - tig far. — 2. Av kar-lek du lät dig för - ned - ras att bä-ra vår
kon-de gått där - i - från. Refr. 3 S: Men du vil-le av-slä från gån - sen av gu-de-mens
kon-de ha stå - git ned. — Men du vil-le av-slä från gån - sen av gu-de-mens

Fräl - sa-re! *mf* bär - guds -

16

ra vår synd och skam,
do-mens här - lig - het.
synd och skam. I ast du ha-de rätt-en och mak - ten, du gav dig till of-för-lätnin-
här - lig - het och underdin rättig-doms kläd - nad för - vår-vunns sa-lig - het —

ni vår synd och skam,
do-mens här - lig - het.

2

HAN SOM KOMMER ...

– NÅGRA BIBELORD I ADVENTSTID –

Är du den som skulle komma, eller skall vi vänta på någon annan? (Matt. 11:3)

Så frågar Johannes Döparens lärjungar när de kommer till Jesus för att fråga honom vem han var. Den som skulle komma och som de frågade efter var den som Skrifterna, dvs Gamla testamentet hade utlovat.

Redan i 1 Mos. 49:10 heter det:

Spiran skall inte vika från Juda, inte härskarstaven från hans fötter, förrän han som den tillhör kommer och folken blir honom lydiga.

”Han som kommer”, eller ”Han som skall komma”, var ett uttryck som användes i Jesu tid. När profetierna kom på tal då var också frågan aktuell: När kommer han som skall komma?

I 5 Mos. 18:15 läste man:

HERREN, din Gud, skall låta uppstå åt dig en profet bland ditt folk, av dina bröder, en som är lik mig. Honom skall ni lyssna till.

Och i Psaltaren (40:8) kunde man läsa:

Därför säger jag: Se, jag kommer, i bokrullen står det skrivet om mig.

Och vidare (Ps. 118:26):

Välsignad vare han som kommer i HERRENS namn!

Och i Jesaja stod det (Jes. 35:4):

Säg till de försagda: ”Var starka, frukta inte!” Se, er Gud kommer med hämnd, vedergällning kommer från Gud. Han kommer själv och frälsar er.

Allt detta var ju framtidshoppet för Israel, Guds folk. Vad Gud hade lovat skulle också ske. Men i vilken tid? När skulle profetierna gå i uppfyllelse? När skulle han som kommer komma?

När Johannes lärjungar frågade just om han var den som skulle komma, innebar det att de frågade om han var Messias, Guds Son, den utlovade. Det var också detta som lärjungen Andreas säger till sin bror Simon (Joh. 1:41):

Vi har funnit Messias!

Och lite senare i samma kapitel säger Filippus till Natanael (v. 45):

Den som Mose har skrivit om i lagen och som profeterna har skrivit om, honom har vi funnit, Jesus, Josefs son, från Nasaret.

De hade funnit den som skulle komma!

På Johannes lärjungars fråga, säger Jesus (Matt. 11:4–6):

Gå och berätta för Johannes vad ni hör och ser: Blinda får sin syn, lama går, spetälska blir rena, döva hör, döda uppstår och för fattiga predikas glädjens budskap. Och salig är den som inte tar anstöt av mig.

Med det svaret visar Jesus tillbaka till profetierna i Gamla testamentet som just visade hur han, som skulle komma, skulle göra och handla. I Jesaja står det skrivet (Jes. 35:5–6):

Då skall de blindas ögon öppnas och de dövas öron upplätas. Den lame skall hoppa som en hjort, den stummes tunga skall jubla.

Och i kap. 61 står det (v. 1–2):

Herrens, HERRENS Ande är över mig, ty HERREN har smört mig till att predika glädjens budskap för de ödmjuka. Han har sänt mig att förbinda dem som har ett förkrossat hjärta, att ropa ut frihet för de fångna och befrielse för de bundna, till att predika ett nådens år från HERREN.

Jesus visade på många sätt att han var just den som skulle komma. Men han visade också att han är den som skall komma igen.

Redan i Gamla testamentet finns uttryck för detta (Dan. 7:13 f):

I min syn om natten såg jag, och se, en som liknade en människoson kom med himlens skyar, och han närmade sig den Gamle och fördes fram inför honom. Åt honom gavs makt och ära och rike, och alla folk och stammar och språk måste tjäna honom. Hans välde är ett evigt välde som inte skall ta slut, och hans rike skall inte förstöras.

Hans välde skall inte ha något slut, det är evigt. Den eviga makten visade han i sitt jordeliv men också efter sin

uppståndelse, och inte minst vid sin himmelfärd (Matt. 28:20):

Mig är given all makt i himlen och på jorden ...

Det var också då som änglarna utsade att han skulle komma igen på samma sätt som lärjungarna sett honom fara upp till himlen (Apg. 1:11).

I Uppenbarelseboken möter oss, i det som Johannes skådar, Messias, han som kom och som skall komma igen. Han säger där: ”Jag kommer snart!” (Upp. 3:11) Och till församlingen i Laodicea säger han:

Se, jag står för dörren och klappar ...

Uppenbarelseboken skildrar det förskräckliga och hemska, som ska ske på jorden i de sista tiderna, men också det ljuvliga och härliga, som alla de som tagit sin tillflykt till Frälsaren Jesus Kristus ska få erfara. I det sista kapitlet betonas detta ytterligare. Där återkommer också meningen: ”Se, jag kommer snart ...” Och vidare heter det (Upp. 22:13–14):

Jag är Alfa och Omega, den förste och den siste, begynnelsen och änden. Salliga de som två sina kläder för att få rätt att äta av livets träd och gå in i staden genom dess portar.

Att tvätta sina kläder förklaras i det sjunde kapitlet, där det heter om dem som blivit frälsta (Upp. 7:14–15):

De har tvagit sina kläder och gjort dem vita i Lammets blod och därför står de inför Guds tron och tjänar honom dag och natt, i hans tempel. Och han som sitter på tronen skall slå upp sitt tabernakel över dem.

I slutorden i Uppenbarelseboken heter det:

Han som betygar detta säger: ”Ja, jag kommer snart.”

Och den kristna församlingen svarar genom evangelisten:

Amen. Kom, Herre Jesus!

GUNNAR EDWARDSSON

Gunnar Edwardsson är präst i S:t Johannes Ev. Lutherska församling i Yxenhult.

Jesus i tiden

När dagstidningarnas redaktörer förbereder julläsning inför storhelgen faller blickarna ofta på artiklar kring frågan om Jesu födelse och hans historiska förankring. Sådant material levereras beredvilligt av olika forskare. Tyvärr är artiklarna i de flesta fall nedbrytande för tron.

En artikel av helt annat slag publicerades i tidskriften Biblicum nr 4/2005. Docent Seth Erlandsson skrev under rubriken "Jesus i tid och rum" om olika försök att datera Jesu födelse. Han berättar också om olika metoder att tidsbestämma händelser. Vår tideräkning, den dionysiska, fick sin början långt fram på medeltiden.

Denna tideräkning förlägger dock inte Jesu födelse till rätt tid. Det finns många teorier om olika tidpunkter, bl.a. utifrån planetkonjugationen år 7 f.Kr. (Jupiters och Saturnus sammanstrålning i Fiskens stjärnbild). Enligt en judisk skrift skulle en stjärna i öster visa sig två år före Messias födelse.

Erlandsson analyserar noggrant Bibelns olika kronologiska uppgifter och jämför dem med kända historiska dokument. Han föreslår för sin del att Jesus föddes i slutet av år 5 f.Kr. (enligt vår tideräkning), kanske just i december.

Jesus skulle sedan ha inlett sin offentliga verksamhet i december år 26 e.Kr. eller i januari år 27 e.Kr. Hans verksamhet fram till sin död omfattade drygt tre år. Söndagen den 2 april år 30 red

han in i Jerusalem och fredagen den 7 april blev han korsfäst.

Påskdagen med uppståndelsen daterades det året till 9 april, och torsdagen den 18 maj skedde Jesu himmelfärd.

Det är inte viktigt för oss, även om det är intressant, att veta exakt när Jesus föddes och dog. Men det är viktigt att veta att det skedde i historien. "Ordet blev kött." Det skedde "när tiden var fullbordad".

Den kristna tron har från första stund utsatts för motsägelser. Så vittnar evangelisten Matteus, att judarna spred ut lögnen om hans uppståndelse (Matt. 28:11ff). Och sedan dess har attack efter attack gjorts mot Sanningens ord.

Ändå ska inte en bokstav, inte en prick gå under. Jesus säger själv:

"Himmel och jord skall förgå, men mina ord skall aldrig förgå."

Budskapet om Frälsarens födelse till världen är värt att begrunda även detta år. Låt oss därför gå till Betlehem för att se det som har hänt!

OLA ÖSTERBACKA

**En Välsignad Julhelg
och ett Gott Nytt År i Jesu namn!**

Innehåll

2 Jesus, Jesus vår Frälsare, Juhani Martikainen • 3 Han som kommer, Gunnar Edwardsson • 4 Jesus i tiden, Ola Österbacka • 5 Julafton: Vår Frälsares namn, Jan Bygstad • 6 Åra vare Gud! Henning Lindmark • 7 Den kristna lovsången, Christian Ahlskog • 9 Juldagen: Ordet blev kött, Jan Bygstad • 10 Vår fattigdom – Jesu nåds rikedom, Gunner Jensen • 11 Lutherord • 12 Du skall se ljus i mörkret, Vagn Lyrstrand • 14 Annandag jul: Bekännelsens pris, Jan Bygstad • 15 Tankar inför annandag jul, Åke Malander • 17 Till fall och upprättelse, Asbjørn Hjorthaug • 18 Kristi uppståndelse och rättfärdigheten, Axel B. Svensson • 19 En gammal bok ..., Ingemar Andersson • 20 Profeten Amos – en rättfärdighetsens häröld, Ingemar Andersson • 22 I Kristus – en nyårsbeträktelse, Roger Pettersson • 23 Notiser • 24 Ordets stjärna lyser dig, Ingemar Andersson • 25 Böcker; Den sjuarmade ljusstaken, Gunner Jensen • 26 Kom hem! Ingemar Andersson • 27 Verksamhetsinformation • 28 Nyårsbön

Logos – organ för Föreningen Logos i Österbotten rf. Redaktion: Klas-Erik Isaksson, John Lasén, Roger Pettersson, Ralf Sandberg och Ola Österbacka. Ansvarig utgivare: Klas-Erik Isaksson.

Redaktionella medarbetare i detta nummer: Ingemar Andersson och Bertil Waldemarson. Numret ges ut i samarbete med Lutherska Församlingen i Stockholmsområdet.

Fotografier och illustrationer (där annat ej nämns): Signe Kofoed-Brandt (s. 8, 18) John Lasén (s. 10), Berthold Nilsson (s. 25), Esa Tiainen (s. 3), Ola Österbacka (s. 1, 12, 13, och 28) samt bilder från The Bible Picture Book.

Layout: OF system / Ola Österbacka.

ISSN 1459-3378.

Material och diskussionsinlägg sänds helst via e-post till ola@ofsystem.fi eller per post till Skolhusgatan 11 A 9, 65100 VASA.

Tidningen sänds till dem som stött föreningen eller meddelat intresse. Gåvor för spridningen betalas i Finland till bankkonto 497028-241584 och i Sverige till PlusGirokonto 407 99 53-8.

Tryck: Multiprint, Vasa, Finland.

Julafton: Vår Frälsares namn

Jan Bygstad har skrivit den här och två andra betraktelser (s. 9 och 14) för den norska tidningen Dagen 1997.

Översättning från norska:
Ola Österbacka.

Julevangeliet är indelat i två huvuddelar: den första delen (v 1–8) ger oss den historiska bakgrunden till att Jesus kom att födas i Betlehem i stället för Nasaret, medan den andra delen (v 9–14) ger oss berättelsen om ängelns budskap till herdarna på marken. Av hänsyn till utrymmet måste vi koncentrera oss till den andra delen.

Ordet ängel (gr. 'angelos', hebr. 'MALAK') betyder ordagrant "budbärare". De är "tjänsteandar" (Hebr 1:14) som medför budskap om vad Herren vill göra, och som därför visar människorna dit där Herren verkar.

Karaktäristiskt är i detta avseende änglabesöket hos Kornelius (Apg 10:3ff), där ängeln själv inte förkunnar evangeliet för Kornelius, utan hänvisar honom till den av Herren kallade och insatta aposteln.

När herdarna fylls med fruktan i mötet med ängeln, hänger det samman med att den himmelska världen är helig och obelandad med all synd och förgänglighet, och därför skiner den av ett ljus som avslöjar allt mänskligt.

Ljuset i den himmelska världen är det som strålar från Herren Gud själv (1 Joh 1:5f, Upp 21:23). Därför sägs det att det var Herrens härlighet som lyste omkring herdarna.

Herdarna var på Jesu tid en mycket föraktad yrkesgrupp. De stod utanför det normala samhällslivet och hade därför få möjligheter att delta i det regelbundna livet i synagogan.

Nu är det sannolikt att fårhjordarna som betade i trakten runt Betlehem hörde till templet, och de var alltså sådana som var tänkta att användas för offerttjänsten i templet. Då får det ett särskilt djup att "Guds Lamm", som skulle bära världens synd (Joh 2:29),

Och det hände vid den tiden att från kejsar Augustus utgick ett påbud att hela världen skulle skattskrivas. Detta var den första skattskrivningen, och den hölls när Kvirinius var landshövding över Syrien. Alla gav sig då i väg för att skattskriva sig, var och en till sin stad. Så for också Josef från staden Nasaret i Galileen upp till Judeen, till Davids stad som heter Betlehem, eftersom han var av Davids hus och släkt. Han for dit för att skattskriva sig tillsammans med Maria, sin trolovade, som var havande. När de befann sig där var tiden inne då hon skulle föda. Och hon födde sin förstfödde son och lindade honom och lade honom i en krubba, eftersom de inte fick plats i härbärg.

I samma trakt uppehöll sig några herdar, som låg ute och vaktade sin hjord om natten. Då stod en Herrens ängel framför dem och Herrens härlighet lyste omkring dem, och de blev mycket förskräckta. Men ängeln sade: "Var inte förskräckta! Se, jag bär bud till er om en stor glädje för hela folket. Ty i dag har en Frälsare blivit född åt er i Davids stad, och han är Messias, Herren. Och detta är tecknet: Ni skall finna ett nyfött barn som är lindat och ligger i en krubba." Och plötsligt var där tillsammans med ängeln en stor himmelsk här som prisade Gud: "Ära vare Gud i höjden och frid på jorden, till människor hans välbehag."
Luk. 2:1–14

blir född till världen just här, och att hans födelse kungörs för herdar som vakar över offerlammen.

"Den stora glädjen" som ängeln förkunnar knyts till Förlossaren som nu kommer till världen; synden har inte fört annat än sorg, död och falsk glädje med sig. Glädjen kallas "stor" eftersom den hämtar tillbaka den glädje som rädde i paradiset före syndafallet, och bär med sig trösten och vilan (jfr Upp 7:17; 21:4f).

De tre titlar, som ängeln ger det nyfödda barnet, har alla en rik innebörd:

1. "Kristus" ('MASHIACH' = den smorde) är den frälsarkung som Gamla testamentet på otaliga ställen lovar sända till sitt folk. Titeln Kristus binder hela barnets gärning på ett oupplösligt sätt till Gamla testamentet, så att det blir omöjligt att förstå eller innehållsbestämma hans gärning utan detta (jfr Matt 5:17).
2. "Herren" är Gamla testamentets heliga Gudsnamn, som blev uppenbarat för Mose vid törnbusken (2 Mos 3:14): "Jag är den Jag Är." Detta namn (på hebreiska 'JHVH') blev som känt aldrig uttalat av judarna – när de läste de heliga tex-

terna satte de i stället in ett annat ord (hebr. 'ADONAY'), som just betyder "Herren". Ängeln säger alltså klart och tydligt att barnet är Gud, den Gud som uppenbarade sig i det gamla förbundet, och som Mose mötte i törnbusken. Ordet Herren tecknar alltså inkarnationens under och mysterium för våra ögon.

3. "Frälsaren" (gr. 'soter', hebr. 'JES-HUA') är det som personen Jesus kan vara i kraft av de två titlar som beskrivs ovan. En frälsare är en som räddar människan från en nöd (livsfara) som hon är oförmögen att hjälpa sig ut ur själv. Den nöd människan står i är synden, döden och djävulens våld, som har skilt henne från Gud och stängt vägen till himlen och försatt mänskligheten i ett förfärligt mörker. Därför är det djupt symboliskt att detta budskap kungörs för sådana som sitter i mörkret, och att de får uppleva att himlen liksom öppnar sig och de "badar i ljuset från ovan". För där Jesus är, där är himlen öppen!

Jan Bygstad är pastor i DELK (Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn) och bibellärare i Bergen, Norge.

Ära vare Gud!

Ära vare Gud i höjden och frid på jorden till människor ett gott behag!
(Luk. 2:14)

Den yttre skapelsen ärar Gud. "Himlarna förtälja Guds ära, och fästet förkunnar hans händers verk." (Ps. 19:2)

I vårt inledningsord finner vi att änglarna i sin sång ärar honom. Vi bör också ära honom och har stor orsak därtill. Ett efterföljansvärt exempel finner vi i 2 Mos. 15. Efter förlossningen ur trälomslandet och räddningen undan Faraos här sjöng Mose och Israels barn en lovsång till Herrens ära. Vi citerar inledningsavsnittet:

Jag vill sjunga till HERRENS ära, ty högt är han upphöjd. Häst och man störtade han i havet. HERREN är min starkhet och min lovsång, och han blev mig till frälsning. Han är min Gud, jag vill ära honom, min faders Gud, jag vill upphöja honom.

För alla lekamliga gåvor bör vi tacka och ära Gud och inte bli skamliga äretjuvar, som menar att det är vårt eget verk att vi har det så bra och ombonat som vi verkligen har. Både i vårt eget land och i världen i stort finns det många som inte är så lyckligt lottade som vi. Men vad har vi som vi inte fått? Varför berömmar vi oss som om vi inte hade fått det? (1 Kor. 4:7)

Må vi ge Gud äran och inte heller glömma att tjäna och bistå medmänniskorna med gåvorna vi fått; också det är ett sätt att ära Gud.

Framför allt har vi dock orsak att

Ära Gud för frälsningen!

Det var ämnet för änglarnas sång. Herdarna fick nattligt besök av en Herrens ängel. Den härliga uppenbarelsen gjorde dem mycket förskräckta. Men ängeln tilltalar dem vänligt:

Var inte förskräckt! Se, jag förkunnar för er en stor glädje som skall gälla hela folket.

Sedan anger han orsaken:

Ty i dag är en Frälsare född åt er, och han är Kristus, Herren, i Davids stad.

Herdarna fick också ett säkert tecken som skulle understryka sanningen i glädjebudskapet: Ni skall finna ett barn, lindat och lagt i en krubba. Det var därefter som den stora änglaskaran sjöng: "Ära vare Gud i höjden."

Vi finner att frälsningen inte till någon del är vårt verk. Vi är föremål för frälsningen, vi har fått den välsignade gåvan: *I dag är Frälsaren född åt er.* Han är alltså vår med allt vad han är och skall göra.

Vore det inte så skulle ingen av oss kunna befrias från syndens skuld eller straff. Vi kan inte utplåna en enda synd. Vi förmår inte prestera den renhet och rättfärdighet som Gud kräver av oss. Lika omöjligt är det för oss att häva den dom som för syndens skull vilar över oss. Därför säger också psalmisten:

Om du Herre vill tillräkna missgärningar, Herre, vem kan då bestå? (Ps. 130:3)

Frälsarens uppgift var att åstadkomma vad vi inte förmådde. Han gjorde det genom att leva ett fullkomligt syndfritt liv oss till godo och genom att bära all vår synd och därför dömas och dö som en missdådare. Domen verkställdes på honom och vi friades. Ingen blev lottlös. Det gällde hela folket, alla människor.

Icke sände Gud sin Son för att döma världen, utan för att världen skulle bli frälst genom honom. (Joh. 3:17)

Hur misslyckade och underliga vi än må vara har vi ändå ingen anledning att förtvivla. Däremot har vi anledning att ta emot Guds gåva och glädjas över dess rikedom. Sker detta instämmer vi gärna i änglarnas sång: Ära vare Gud i höjden!

Ära Gud för frid på jorden!

Man kan frestas mena att änglarnas budskap om frid på jorden var ett bedrägeri. Det gick inte länge förrän alla gossebarn under två år i Betlehem med omnejd dödades av Herodes, i tanke att därmed också döda Jesus. Sedan dess har lidande och nöd ofta varit kristendomens följeslagare. För att inte tala om allt fruktansvärt som har skett och sker bland människor över hela jorden. Kan det då med rätta sjungas om frid på jorden?

Till detta skall sägas att Jesus verkligen var Fridsfursten (Jes. 9:6). Genom blodet på sitt kors stiftade han frid (Kol. 1:20). Om honom heter det i en julpsalm:

Han tårar fälla skall som vi, förstå vår nöd och stå oss bi med kraften av sin Andä, förkunna oss sin Faders råd och sötman av en evig nåd i sorgekalken blanda; strida, lida dödens smärta, att vårt hjärta frid må vinna och en öppnad himmel finna.

När människan kommer till tro på Herren Jesus blir den sanna friden en verklighet i hennes hjärta.

Då vi nu har blivit rättfärdiggjorda av tro, har vi frid med Gud genom vår Herre Jesus Kristus. (Rom. 5:1)

Rättfärdighetens frukt är enligt Bibeln frid. Detta oavsett hur det känns i hjärtat eller ter sig i omgivningen.

Här är också en god grund för att läka och bringa reda i trassliga förhållanden människor emellan. Då förlåter man gärna den felande, eftersom man själv fått förlåtelse av Gud och även behöver förlåtelse av andra. "Förlåt varandra som Gud i Kristus har förlåtit er." Så lyder aposteln förmaning till de kristna i Efesus. Låt oss därför tacka och ära Gud för frid på jorden. Den är trots allt en verklighet.

Ära Gud för hans goda behag till människorna!

Här ser vi Gud rakt in i hjärtat. Han är inte vred på oss och vill inte vår ofärd. I stället älskar han alla människor och vill deras väl. Detta hans goda behag till oss är knutet till och uppenbart i Jesus och hans försoning. Varje individ som förkastar hans nåd bereder honom smärta – om man kan tala om Gud i sådana termer – men är alltför älskad av honom.

Fadersfamnen står öppen för alla, och nådens dörr är inte stängd. Är vi trolösa, förblir han trofast. Han kan ju inte förneka sig själv (2 Tim. 2:13). Men framhärdat en människa i otro blir den slutliga domen tung över henne.

Ett särskilt gott behag har Herren till sina barn som lever i och av hans nåd. För dessa betyder han:

Om än bergen vika bort och höjderna vackla, så skall min nåd icke vika ifrån dig och mitt fridsförbund icke vackla. (Jes. 54:10)

Och Herren Jesus betygade för sina lärjungar före sin himmelfärd:

Se, jag är med eder alla dagar intill tidens ände. (Matt. 28:20)

Herren är verkligen värd ära även för sitt behag till oss. Låt oss därför av hela vårt hjärta instämma i änglasången:

Ära vare Gud i höjden och frid på jorden, till människorna ett gott behag.

HENNING LINDMARK

Henning Lindmark är pensionerad predikant och präst i Lutherska Församlingen i Umeå.

Den kristna lovsången

På många håll i Bibeln uppmanas vi att prisa Herren. Ett av de starkaste uttrycken finner vi i psalm 150:

Må allt som andas prisa HERREN! Halleluja!

När templet skulle byggas hade musiken från början en given roll (1 Krön. 23:5):

4 000 skall lovsjunga HERREN till de instrument som jag låtit göra för lovsången.

Om denna tjänst kan vi läsa utförligare:

Prästerna stod på sina platser, och leviterna stod med HERRENS musikinstrument, de som kung David hade låtit göra, för att de med dem skulle tacka HERREN, därför att hans nåd varar i evighet. David lät nämligen leviterna utföra lovsången. Prästerna stod mitt emot dem och blåste i trumpet, medan hela Israel förblev stående.

Den finske prosten Risto Santala, som studerat Gamla testamentet också ur denna synvinkel, betonar att när Israel prisar Gud finns det en klar orsak till lovsången. Herren skulle prisas på ett förståndigt sätt. Orsaken kunde vara att Gud räddade sitt folk genom Röda havet eller (Esra 3:11):

De sjöng lov och pris till HERREN: "Han är god, hans nåd mot Israel varar i evighet." Hela folket jublade högt och prisade HERREN för att grunden till HERRENS hus var lagd.

Denna tanke återkommer senare hos Paulus. I 1 Kor. 14:15–16 läser vi:

Jag vill lovsjunga i anden, och jag vill också lovsjunga med förståndet. Men om du tackar Gud i anden, hur skall då den som inget förstår kunna säga sitt amen till din tacksägelse? Han förstår ju inte vad du säger.

Utifrån detta kan vi säga att lovsången i församlingen är till för allmän uppbyggelse, budskapet bör vara klart och bibliskt.

Men i församlingen vill jag hellre tala fem ord med mitt förstånd för att undervisa andra, än tio tusen i tungomål. (1 Kor. 14:19)

I församlingen skall ordning förekomma och överdrivna spektakel därför undvikas.

Men låt allt ske på ett värdigt sätt och med ordning. (1 Kor. 14:40)

Det som tyvärr många unga idag uteslutande avser med lovsång är i första hand s.k. lätt andlig musik. Denna typ av andlig musik är ett ganska sent fenomen, som sägs ha fått sin början från den s.k. Jesusrörelsen. Man brukar räkna att denna väckelse fått sin början 1967 i södra Kalifornien.

Ofta säger unga idag om denna form av lovprisning att den är en nära dialog med Gud, likt en kärleksrelation, det handlar om mig och Gud.

Om detta är fallet, vilket ofta framhålls, varför är det då så viktigt att detta sker i församlingen, ja, t.o.m. att en stor del av församlingens huvudgudstjänst ibland går åt till denna form av lovprisning? Varför kan man inte hänge sig åt detta i sin ensamhet? Varför är musiken så framträdande om det är själva dialogen med Gud som är A och O?

När man betraktar texterna slås man ofta av att ordens antal är väldigt få. Inte sällan saknas orsaken till lovsången helt. Genom refränger, repris, upprepningar får sångerna sin längd. Detta som en motsats till Israels barns lovsånger med många verser. Judarnas sångbok, Psaltaren, kännetecknas likaså av många verser, och psalmerna har ofta en överskrift som förklarar orsaken till deras uppkomst.

Framför allt bör vi idag komma ihåg att också en gammal väckelsesång eller en psalm från reformationstiden kan benämnas lovsång. Den strama innebörd som vi idag ger åt detta ord finner ingen musikalisk eller biblisk grund.

Lovsång uppmanas vi alltså till:

Är någon glad, skall han sjunga lovsånger. (Jak. 5:13)

Men, likt all övrig kristendomsutövning behöver vi dock ha bibliska motiv till lovsången. Gud vill att vi skall sjunga en sång till Guds och Lammets ära.

Vidare är det viktigt att kritiskt granska sångtexter. Alla sånger är inte bibliska. Jag frågar mig om man skall stämma in i den kända "lovsången" "Hosianna, Hosianna, till Guds dyra offerlamm".

Hosianna betyder "(Herre) fräls, låt väl gå". Är sången alltså en uppmaning till att frälsa Guds dyra offerlamm?

Vi får akta oss för att som kristna låta musiken bli stämningskapare. Detta gäller alla former av kristendom och alla former av musikaliska uttryckssätt.

Med musik kan man manipulera människor mycket enkelt, och som troende kan vi förledas att tro att en rätt trosutövning kräver en viss musik eller en viss stämning, och då byggs inte tron längre på Klippan Kristus utan på en stackars syndares flyktiga känsloliv.

Till sist kan vi säga att lovsången inte utförs enbart av musikbegåvningar, inte ens endast av sångkunniga.

Evangelisten Lukas berättar följande om en synderska (Luk. 7:36-38):

En av fariseerna bjöd hem Jesus på en måltid, och han gick till honom och

lade sig till bords. Nu fanns i staden en kvinna som var en synderska. När hon fick veta att han låg till bords i fariséns hus, kom hon dit med en alabasterflaska med olja och ställde sig bakom honom vid hans fötter och grät. Med sina tårar började hon veta hans fötter och torkade dem med sitt hår. Och hon kysste hans fötter och smorde dem med olja.

Är inte också denna gärning en jublande lovsång till Herren? Jesus tog emot hennes lovsång, han vill också ha din och min lovsång under denna jultid.

Ibland blir vår lovsång endast tårar, men även tårar kan bli en ljuvlig doft åt himmelens Gud. Du som inte med sång eller musik kan stämma in i de kristnas lovsång kan förvisso lovsjunga Herren på andra sätt.

Var gång vi står på Guds sida, försvaret hans Ord bland människorna, sjunger vi en lovsång till Skaparen!

Föreställ dig nu det finaste och mäktigaste musikverk du känner till. Kanske är det ett verk som uppförs i ett fint operahus, sjunget av berömda sångare och spelat av en väldig orkester.

Bibeln berättar att några enkla herdor i Betlehem fick vara med om ett underverk vid vars sida alla jordiska kompositioner bleknar. Tillsammans med Herrens ängel träder en stor himmelsk här fram och prisar Gud. Herdarna blir vittne till en jättekonsert utomhus i natten.

Tänk dig en stor skara himmelska änglar som sjunger Guds pris med hela universum som klangfält! Budskapet, som består både av en lovsång till Gud och en hälsning till människor, är till stor tröst för syndare:

Ära vare Gud i höjden och frid på jorden, till människor hans välbehag.

Också denna jul skall vi ta emot Guds underbara julhälsning till sina barn, en hälsning Frälsaren gav medan han ännu vandrade här i synlig gestalt (Joh. 14:27):

Frid lämnar jag efter mig åt er. Min frid ger jag er. Inte ger jag er en sådan frid som världen ger. Låt inte era hjärtan oroas och var inte modlösa.

CHRISTIAN AHLKOG

Christian Ahlskog är kantor i Karleby, Finland. Artikeln är en modifierad version av ett svar i *Trosfrågan* (www.logosmappen.net/tro/).

Juldagen: Ordet blev kött

Johannesprologen, som predikotexten på juldagen ofta kallas, är ett av de mest innehållsmättade textavsnitten i Bibeln. Johannes låter oss se in både i "höjden och djupet och längden och bredden" i Guds rådslut. Perspektivet är från det höga till det låga, och sträcker sig från begynnelsen fram till inkarnationen.

När Guds Son här kallas "Ordet", hänger det samman med Gamla testamentets tal om skapelsen. Vi läser i 1 Mos. 1 att Guds ord är det medel som den Allsmäktige använder för att skapa (jfr Ps. 33:6, 9).

I Ords. 8 är skaparordet från begynnelsen sammankopplat med "Visheten" (v. 22ff), som i detta sammanhang uppträder som en självständig person, som är en konstnär (v. 30 i norska Bibeln: "*da var jeg hos ham som kunstner*", eller "*Verksmester*" i 1930 års översättning), som liksom en mästare formar skaparverket och har sin glädje i sitt verk – först och främst i människan (v. 31).

Det Johannes gör genom att använda detta begrepp om Guds Son är att han får fram en rad centrala utsagor om Kristi person:

1. Han är "preexistent", dvs. av evighet, och har inte som andra människor blivit till i och med sin avelse (v. 1f).
2. Han är medlet i skapelsen, den som i sin person är medskaparen tillsammans med Fadern (v. 3).
3. Därför är han också Gud, för endast Gud har dessa två kännetecken (v. 1b).

Saken är nämligen den, att den kristna tron, ja, hela frälsningen står och faller med denna sanning: att det verkligen var Gud själv som blev människa i sin Son.

Denna sanning understryks också med stor kraft på andra ställen i vår

I begynnelsen var Ordet, och Ordet var hos Gud, och Ordet var Gud. Han var i begynnelsen hos Gud. Genom honom har allt blivit till, och utan honom har inget blivit till, som är till. I honom var liv, och livet var människornas ljus. Och ljuset lyser i mörkret, och mörkret har inte övervunnit det.

En man trädde fram, sänd av Gud. Hans namn var Johannes. Han kom som ett vittne för att vittna om ljuset, för att alla skulle komma till tro genom honom. Själva var han inte ljuset, men han kom för att vittna om ljuset.

Det sanna ljuset, som ger ljus åt alla människor, skulle nu komma till världen. Han var i världen och världen hade blivit till genom honom, och världen kände honom inte. Han kom till sitt eget, och hans egna tog inte emot honom. Men åt alla som tog emot honom gav han rätt att bli Guds barn, åt dem som tror på hans namn. De är inte födda av blod eller av köttets vilja eller av någon mans vilja utan av Gud.

Och Ordet blev kött och bodde bland oss, och vi såg hans härlighet, en härlighet som den Enfödde har av Fadern, och han var full av nåd och sanning.

Joh. 1:1–14

Bibel, både i Nya testamentet (se Kol. 1:16ff; Hebr. 1:1–3; Rom. 9:5; Fil. 2:5ff osv.) och Gamla testamentet (se Ords. 30:4; Jes. 9:6; Jer. 23:5f) och på andra ställen i Johannesevangeliet (se t.ex. 1:18, 34; 3:31a; 8:23f, 58; 10:30; 17:5; 20:28 osv.).

Att Johannes använder ett speciellt begrepp ('Logos') från det grekiska språket har också stor betydelse. Detta begrepp hade vidsträckt användning inom mycket av den grekiska filosofin, och det betydde då "världsförnuftet" (jfr Visheten i Ords. 8:22ff).

Genom att använda detta begrepp ger Skriften till känna att den värld som har blivit till genom Ordet inte är något blint kaos, en slump utan mål, utan är lika meningsfull som han som är Upphovet till allting.

Med detta lär Nya testamentet oss att Skaparen och Förlossaren är en och samma person.

Ordet från begynnelsen tillskrivs två egenskaper (v. 4) som är grundläggande med tanke på frälsningen: ljus och liv (jfr Ps. 36:10).

Det att ha "liv i sig själv" förbehålls Gud (jfr 5:26). Allt som annars lever på jorden måste få liv, men har det inte i sig själv. Därför är allt liv, antingen det gäller det timliga eller det andliga, något som uteslutande kan mottas av Guds, Skaparens och Förlossarens hand (jfr Ps. 104:29f).

"Ljus" var ett av de namn som man inom den skriftlärda judendomen sade att Messias skulle bära (med hänvisning till Dan. 2:22, där det ljus som är hos Gud [aram. 'NEHORAH'], är Messias. Man hänvisade här också till Ps. 104:2).

Ordparet "liv och ljus" betecknar det obrutna, det hela, rena och obesudlade som är hos Gud, och som syndafallet har ödelagt bland människorna, så att död och mörker har kommit in i stället.

Syndafallet och dess konsekvenser är med i prologen genom orden om att "*mörkret har inte övervunnit det*" (v. 5) och "*hans egna tog inte emot honom*" (v. 11). Det allvarligaste med synden är inte att den för människorna ut i mörkret och ödelägger deras liv, utan att den till och med skapar hat mot ljuset och livet (jfr 3:19f). Människan som är trålbunden under syndens och dödens makt älskar kedjorna som håller henne fången!

När texten säger om Jesu ankomst att "*han kom till sitt eget*", avser den det faktum att han som har skapat allt också äger allt. Det är på samma sätt som med konstnären som äger sitt verk (Ords. 8) helt och hållet tills han eventuellt måste avhända sig det.

Men Skaparen har inte avhändert sig sitt skaparverk, han gör fortsatt anspråk på det som sin rättmätiga egendom, även om "tjuvar och rövare" har

bemäktigat sig det (10:8, 10a).

Det sätt som han återvinner sin egendom på är genom att komma "in persona" (v. 14: "Ordet blev kött").

Detta är en oerhört paradoxal formulering. Om aposteln hade velat säga att "Ordet blev människa" (så som Bibel 2000 översätter), hade han använt ett eget grekiskt ord för det ('*anthropos*'). I stället väljer han begreppet "kött", ett ord som i Gamla testamentet används för att beteckna det väldiga avstånd, ja, motsättning som finns mellan Gud och mänskan (se t.ex. Sak. 4:6; Jes. 31:3).

Att den helige och allsmäktige Skaparen böjer sig ner och blir en skapelse, att han som är evig Ande blir timligt kött och blod, underställt förgänglighet, spränger alla begrepp och blir inom judendomen en väldig anstöt.

På samma sätt var det inom den grekiska kulturkretsen, där det ansågs oförenligt med de gudomliga egenskaperna att Gud kunde iklä sig en kropp. Bland grekerna ansågs det andliga vara gott och det kroppsliga ont, och därför var det ovärdigt Gud att komma på ett sådant sätt.

Men Gud frågar inte efter vårt godkännande innan han gör något. Han kommer och gör det han har föresatt sig.

De som har ögon att se, ser hans härlighet fördold under skröpligheten. Men de som inte tror, ser ingenting.

JAN BYGSTAD

Vår fattigdom – Jesu nåds rikedom

**Jag är betryckt och fattig,
men Herren har omsorg
om mig. Min hjälp och min
befriare är du. Min Gud,
dröj inte! (Psalm 40:18)**

David hade lärt känna sanningen om sig själv. Han säger det med tydliga ord och han försöker inte dölja sanningen: "Jag är betryckt och fattig."

Han känner och vet om sin egen svaghet. Han känner till den egna fattigdomen. Det är Guds Ande som har visat honom detta. Människan vill nämligen vara stor och rik i sig själv. På grund av syndafallet är människan av naturen andligt blind och ser inte att hon inför Gud är fattig.

För så är det. Inför människor och i människors ögon räknas vi kanske för rika och duktiga. Men inför Gud är vi alla fattiga i oss själva. Inför Guds domstol har vi inget att komma med, inga egna förtjänster och gärningar som kan göra oss rika och som kan förtjäna oss Guds nåd och välbehag och det eviga livet.

På grund av syndafallet blev det så med människan att hon ville göra sig ett namn. I berättelsen om Babels torn läser vi vad människorna sade (1 Mos. 11:4):

Kom, så bygger vi oss en stad och ett torn som har spetsen uppe i himlen. Låt oss göra oss ett namn, så att vi inte sprids ut över hela jorden.

Sådant är det fallna människohjärtat! Människan vill göra sig ett namn. Hon vill själv ha något att berömma sig av, något som hon kan visa fram inför Gud. Människan tror sig vara rik, men sanningen, som Guds Ande visar oss i Guds ord, är att vi är betryckta och fattiga i oss själva. Vår fattigdom är denna (Rom. 3:23):

Alla har syndat och saknar härligheten från Gud.

Men David fortsätter: "Men Herren har omsorg om mig." Tänk, så underbart stort detta är! Herren vår Gud har omsorg om oss.

På vilket sätt har han omsorg om oss? På många sätt: han har omsorg om vårt jordiska liv, han ger oss mat och kläder och mycket annat gott. Men Guds ord visar oss, att det största beviset på hans omsorg om oss är Jesu Kristi kors!

Det blev jul. Guds Son blev född i Betlehem, och han vandrade vägen till Jerusalem, vägen till korset för oss syndare.

Det blev långfredag och påskdag. Här ser vi Guds omsorg om dig och mig: Gud "skonade inte sin egen Son utan utlämnade honom för oss alla." (Rom. 8:32)

På ett annat ställe i Nya testamentet uttrycks detta så (1 Joh. 4:9–10):

**Så uppenbarades Guds
kärlek till oss: han sände
sin enfödde Son till
världen för att vi skulle
leva genom honom.
Kärleken består inte i
att vi har älskat Gud
utan i att han har älskat
oss och sänt sin Son
till försoning för våra
synder.**

Det är i evangeliet om Jesus som hjälpen finns för dig som är betryckt och fattig. Du får i dag tro evangeliet om Jesus, för det gäller också för dig, det som Jesus har gjort. Det är sant vad en sångare sjunger:

*Det var för alla, som Jesus dog,
och på den grunden får du ha nog!*

Alldeles utan vår medverkan har Kristus fullbordat frälsningen för oss. Det är inte som människan tänker sig, att hon först måste få till någon egen fromhet på egen hand, och att frälsningen från Gud är ett komplement. Nej, all vår förtjänst är utesluten! Vi kommer alldeles för sent med allt

vad vi skall göra och hjälpa till med, för allt är redan gjort av Jesus en gång för alla.

Låt oss inte i otro förakta Jesus och hans nåd, utan låt oss som David fly till Herren mitt i vår egen fattigdom. För tänk, vi får det!

"Men måste jag inte först göra detta och detta? Måste jag inte först förbättra mig?" kanske någon frågar.

Men kära vän! Jag vill svara dig med orden från en sång:

**Du arbetar med synden,
men den blev kastad
på Frälsaren.**

Synden blev kastad på Jesus, och han har med sitt blod försonat alla våra synder och detta Jesu försoningsverk är färdigt! Därför får du glömma alla dina "om" och "men", och så får du tro att Jesus har gjort allt för dig. Hans nåds rikedom gäller mycket mer än all din egen fattigdom.

Ja, det är sant, vad David säger: "Herren har omsorg om mig." I Kristi fullbordade frälsningsverk ser vi Guds stora omsorg och frälsningsvilja. Och ännu i dag bevisar han sin omsorg genom att han låter sitt ord bli predikat och sakramenten bli förvaldade. Också detta är Guds nåd och barmhärtighet emot oss.

Gud låter "av omätlig godhet och barmhärtighet offentligen predika sin gudomliga, eviga lag och sitt underbara rådslut om vår frälsning, nämligen det heliga, allena saliggörande evangeliet om sin evige Son, vår ende Frälsare och Saliggörare Jesus Kristus. Härigenom samlar han åt honom ur människosläktet en evig kyrka och

verkar i människornas hjärtan sann bot och syndakännedom och sann tro på Guds Son, Jesus Kristus." (ur Konkordieformeln, artikel 2).

David fortsätter med att säga direkt till Herren: "Min hjälp och min befriare är du. Min Gud, dröj inte!"

Så får du också säga till Herren Jesus. När du frestas till synd, så får du säga till din Frälsare: Herre Jesus, du är min hjälp och min befriare.

Mitt i eländet får du tro nådens evangelium. Jesus är ditt enda hopp, din enda räddning för evigheten.

Det är gott att mitt i sin egen fattigdom få ta sin tillflykt till Jesus, han som är syndares enda hjälp och Frälsare. Han är värd förtroende. Ja, det är saligt att räkna med Jesus allena, att räkna med Jesu rikedom mitt i sin egen fattigdom.

I södra Jylland i Danmark bodde för några år sedan en luthersk kristen som blev 100 år gammal. Han hette Hans Poulsen. När han fyllde 100 år, fick han besök av en journalist från lokaltidningen som ville ha en intervju med honom. Journalisten sade till honom: "Hans Poulsen, du har haft en stor tro när du har fortsatt att tro tills du har fyllt 100 år." "Nej", svarade Hans Poulsen, "jag har aldrig haft en stor tro, men jag har en stor Frälsare!"

Det är sant: vi har en stor Frälsare, vår Herre Jesus Kristus, och hos honom, vid korsets fot hos Jesus, får små och svaga syndare hålla till under livets alla växlingar.

Vid korsets fot hos Jesus är den rätta tillflyktsplatsen för en fattig syndare. Det är saligt, det är den sanna lyckan att tro på Jesus.

detta, så skulle jag förundra och glädja mig däröver, ja, jag skulle inte kunna nog förundra och glädja mig eller nog tänka på detta barn.

Så prisar Lukas i vår text bådas tro, faderns och moderns, och låter oss förstå, att modern var glad och förtroende och inte kunde nog förundra sig över att detta barn skulle bli ett ljus för hedningarna, medan alla andra konungar och furstar är idel mörk natt, ja, själva ligger fångna i synd och död och därför långt ifrån skulle kunna hjälpa andra. Och hon skulle alltså vara denne förträfflige sons moder!

En sådan förundran borde också vi känna

Saligt är det folk som har det så, ja, saligt är det folk som har Herren till sin Gud. (Ps. 144:15)

Låt oss därför fira också denna julhögtid på rätta sättet, genom att tro evangeliet om Jesus, han som kom till jorden för vår frälsnings skull. Tänk, vilken kärlek och omsorg från Herren vår Gud!

**Då vågar jag ej låta bli
att tro och vara nöjd,
då vågar jag ej se förbi
försoningsvärdets höjd;
ty är den stor,
min syndafloed,
långt större Lammets
död och blod.
Jag är av hjärtat nöjd.**

**O, stäm nu in
med salig fröjd
i änglaskarans ord:
Pris, ära Gud
i himlens höjd
och frid uppå vår jord
och människorna
välbehag!
Jag sjunger till
min sista dag:
Jag är av hjärtat nöjd.**

(C.O. Rosenius)

GUNNER JENSEN

Gunner Jensen är predikant i ELM-BV och pastor i Vallberga Evangelisk-Lutherska Församling.

Och Josef och hans moder förundrade sig över det som sades om honom (Jesus). (Luk. 2:33)

Det är trons rätta art, att ju mer man tror en sak, desto mer förundrar och gläder man sig däröver. När man däremot inte tror en sak, så tar man den inte till hjärtat och har varken lust eller glädje av den.

Om jag i mitt hjärta vore fullt viss och utan minsta tvivel trodde, att barnet Jesus, fött av jungfrun Maria, är min närmaste vän, min broder, mitt kött och blod, och att hans rättfärdighet är min och hans liv mitt, varom vi har påmint när vi hört om Jesu födelse, ja, om jag av hjärtat trodde

inför evangelium, så att vi blev stolta och glada och berömda oss av detta: Jag är en kristen, jag är döpt, därför tvivlar jag inte på, att jag genom Herren Jesus skall bli och förbli herre över synd och död, ja, att himmelen och hela skapelsen skall samverka till det bästa för mig.

Ja, hade jag än en kejsarkrona, så vore detta dock ingenting emot det att jag är döpt till att dela arvet med vår Herre Jesus Kristus och att han på den yttersta dagen skall säga och redan nu säger till mig: "Du är min. Allt mitt är ditt. Du skall leva med mig i evighet."

MARTIN LUTHER

Du skall se ljus i mörkret

Betraktelse för juldagen

Glad jul!

Nu skall vi inte vänta längre. Alla adventsljusen har lyst och julgranen är tänd för att markera profetordet:

Det folk som vandrar i mörkret skall se ett stort ljus, över dem som bor i döds-skuggans land skall ljuset stråla fram.

För "Gabriel med glädjebud, till jorden kom från Herren Gud: Herren född av jungfrun är, oss döden ej mer kommer när. Gud med oss, Immanuel." (Arvid Pedersen 1529). Detta har uppfyllts i Betlehem!

Nu skall det förkunnas

Mörkret och ofriden härjar ju nu som på 740-talet f.Kr. då Jesaja förkunnade. Profeten undviker inte att tala om hur det kan se ut. Och svårigheter och motgångar kan ta hårt på en människa utan tro.

Strax före vår text läser vi (Jes. 8: 21–22):

De skall dra igenom landet, hårt ansatta och hungrande. Och när de hungrar skall de brista ut i raseri och förbanna sin kung och sin Gud. De skall vända blicken uppåt och de skall se ner på jorden, men se, där är bara nöd och mörker, en natt full av ångest. De är utkastade i det tätaste mörker.

Sådan är hopplöshetens människa, som inte vill erkänna sig vara en syndare, som skyller allting på Gud, som tvärtemot själv vill vara gud över Gud och ställa honom inför krav och anklagelser. Då är det mörkt! Kanske har du erfarenhet av liknande mörker och anfäktelser i ditt liv?

Mörkt var det i Nordriket i Israel på Jesajas tid. Assyrierna hade härjat med den brända jordens politik och lämnat ett land efter sig, folktomt och igenväxt med törne och tistel som ett domstecken (jfr Jes. 7:23–25). Det är så som Gud i syndafallet säger mannen, att jorden skall bära "törne och tistel", att kvinnan "med smärta skall föda sina barn", och att samlivet skall präglas av konkurrens, missunnsamhet och maktmissbruk, innan människan "vänder åter till jorden"!

Det folk som vandrar i mörkret skall se ett stort ljus, över dem som bor i döds-skuggans land skall ljuset stråla fram. Det folk som du inte givit stor glädje, låter du bli talrikt. De skall glädja sig inför dig, så som man gläds under skördetiden, så som man fröjdar sig när man delar byte. Ty deras bördors ok, deras skuldrors gissel och deras plågares stav bryter du sönder liksom i Midjans tid. Ja, varje stövel buren under stridslarm och varje mantel välträd i blod skall brännas upp och förtäras av eld.

Ty ett barn blir oss fött, en son blir oss given. På hans axlar vilar herradömet, och hans namn är: Under, Rådgivare, Mäktig Gud, Evig Fader, Fridsfurste. Så skall herradömet bli stort och friden utan slut över Davids tron och hans kungarrike. Det skall befästas och stödjas med rätt och rättfärdighet från nu och till evig tid. HERREN Sebaots nitälskan skall göra detta.

Jes. 9:2–6

Då kan livet kännas som ett helvete, som det också är för den som lever utan Guds ord och löften. Då finns ingen annan möjlighet än att dö skyldig och utan frid och hopp.

Men Gud vill inte att någon skall dö i detta mörker. Därför tänder han, som vi hörde i adventstiden, ljus på ljus: kvinnans avkomma skall krossa ormens huvud (1 Mos. 3:15).

"Jungfrun skall bli havande och föda en son och hon skall ge honom namnet Immanuel", dvs. Gud med oss (Jes. 7:14). Och här i vår text lovar han

nu på nytt att *det folk som vandrar i mörkret skall se ett stort ljus, över dem som bor i döds-skuggans land skall ljuset stråla fram.*

"I gången tid lät han Sebulons och Naftalis land vara föraktat, men i kommande dagar skall han ge ära åt ... hednafolkens Galileen", (Jes. 9:1), säger Herren omedelbart före, och det var hit, berättar evangeliet, som Jesus kom och bosatte sig för att uppfylla profetian om, att ljuset skall stråla fram över dem som bor i döds-skuggans land.

Från den tiden började Jesus predika och säga: "Omvänd er, ty himmelriket är nu här!" (Matt. 4:5)

Ljuset kommer genom att Guds rike kommer och du omvänds till Gud!

Här är evangelium!

Herren, som straffar och dömer, är också den som frikänner. Han sårar och han läker.

Herren dödar och gör levande, han för ner i dödsriket och upp därifrån ... han ödmjukar och han upphöjer. (1 Sam. 2:6–7)

Det ena gör han för våra synders skull, för att vi inte älskar Gud och vår nästa, utan öppet handlar emot den lag han har skrivit i våra samveten. Därför kommer till sist döden som en förelöpare till den eviga för-

tappelsens dom. Det andra gör han strax därpå endast på grund av sin nåd, när han säger:

Det är jag, jag som för min egen skull stryker ut dina överträdelser, dina synder kommer jag inte mer ihåg. Påminn mig, låt oss gå tillrätta med varandra, tala så att du kan få rätt. (Jes. 43:25–26)

Herren byter plats med oss. Alla anklagelser mot oss låter han drabba sig själv, och vi går fria. Som det sägs i en dansk julpsalm:

*Med os han bytter så underlig ...
En svend han bliver og herre jeg,
som før var fattig træl,
hans kærligheds dyb udgrundes ej,
og ikke hans rigdoms væld.
(N. Hermann 1560)*

Här kan vi blott glädjas och tacka, som Jesaja fortsätter:

Det folk åt vilket du givit stor glädje, låter du bli talrikt. De skall glädja sig inför dig, så som man gläds under skördetiden, så som man fröjdar sig när man delar byte.

Vad kan du annat än glädjas! Herren talar in i ditt mörker. Och han lovar dig framtid och seger över alla ofridens makter, att lätta tunga ok och befria dig från fiender som hunsar dig som en träl.

Här är julens evangelium till alla som bor i mörkret:

"Var inte förskräckt! Se, jag bär bud till er om en stor glädje för hela folket. Ty i dag har en Frälsare blivit född åt er i Davids stad, och han är Messias, Herren. Och detta är tecknet: Ni skall finna ett nyfött barn som är lindat och ligger i en krubba." Och plötsligt var där tillsammans med ängeln en stor himmelsk här som prisade Gud: "Ära vare Gud i höjden och frid på jorden, till människor hans välbehag." (Luk. 2:10–14)

Detta skingrade herdarnas mörker. Det fyllde dem med ljus och glädje då de på detta ord och löfte begav sig iväg. Då Ordet blev deras livsväg, då såg de, mitt i mörkret, att

Herren är ljuset

Där låg han ju själv, Herren, i frid och i fullkomlig förening med sina människor av kött och blod, att bara tas emot, så tätt och oskiljaktigt förbunden med människan, som du är i dig själv.

Här har vi vad kristendom och evangelium är och handlar om: att Gud, den Allsmåktige, ger oss sig själv i vår djupaste vanmakt. Och allt vi har att göra i vårt mörker och vår förtappelse, är blott att ta emot honom. För här är *"Ljuset som lyser i mörkret, och mörkret har inte övervunnit det" ... "Men åt alla dem som tog emot honom gav han rätt att bli Guds barn."* (Joh. 1:5, 12)

Ty ett barn blir oss fött, en son blir oss given. På hans axlar vilar herradömet.

Så får vi ljus mitt i mörkret genom att Herren, den Allsmåktige, utlämnar sig själv till oss, född av en kvinna som vi; men skänkt från himlen.

Så förverkligar han sitt segerrika herradöme: genom att ge sig själv. Denna verklighet är så storslagen, att den måste uttryckas med en rad dubbelnamn, som beskriver skilda sidor av det ljus som han är och som han tänder för dem som bor i mörkret:

Hans namn är

Under, Rådgivare. – Mitt i vårt mörker av rådlöshet om livets väg, mål och mening, är han i egen person både vägen, sanningen och livet, som på den sanna vägen för till livet (Joh. 14:6).

Och han är

Mäktig Gud. – Mitt i din maktlöshet är han Gud till att hjälpa; som när han säger: *"Kom till mig, alla ni som arbetar och bär på tunga bördor, så skall jag ge er vila."* (Matt. 11:28)

Evig Fader. – Han förblir oföränderligt densamme i omsorg och kärlek. *"Som en far förbarmar sig över barnen, så förbarmar sig Herren över dem som fruktar honom."* (Ps. 103:13) Han skall aldrig svika eller lämna dig.

Fridsfurste. – Han skall inte skrika eller ropa. Han skäller inte ut någon och hunsar inte sina undersåtar; möter dem inte heller med krav, utan med förlåtelse och en alltid öppen famn, både för vän och fiende.

Jesus är ditt ljus

Allt detta är han som barnet i krubban, för att *det folk som vandrar i mörkret skall se ett stort ljus, över dem som bor i dödsskuggans land skall ljuset stråla fram.*

Det fick herdarna erfara då deras liv styrdes efter vad de hade hört om honom.

Och herdarna vände tillbaka och prisade och lovade Gud för allt som de hade hört och sett.

Barnet och Herren i krubban har kommit med Guds frid och välbehag till alla dem som vandrar i mörkret. Så får också du äga friden och Guds rättfärdighet från nu och till evig tid. För denna frid är utan slut. – *HERREN Sebaots nitälskan skall göra detta!* – Därför:

Glad jul i Jesu namn! Amen.

VAGN LYRSTRAND

Vagn Lyrstrand är präst i Den evangelisk-lutherske frikirke, Danmark.

Översättning från danska: Ingemar Andersson.

Annandag jul: Bekännelsens pris

Annandag jul är stefanidagen, den dag som tidigt i kyrkans historia valdes att vara en minnesdag för martyrerna. Därför hör berättelsen om Stefanus martyrium med som en av textläsningarna för denna dag (Apg. 7).

Var och en som bekänner mig inför människorna, honom skall också jag bekänna inför min Fader i himlen. Men var och en som förnekar mig inför människorna, honom skall också jag förneka inför min Fader i himlen.

Tro inte att jag har kommit för att skapa fred på jorden. Jag har inte kommit med fred utan med svärd. Jag har kommit för att skilja en son från sin far, en dotter från sin mor och en sonhustru från sin svärmor, och en man får sina egna till fiender. Den som älskar sin far eller mor mer än mig är mig inte värdig, och den som älskar sin son eller dotter mer än mig är mig inte värdig. Den som inte tar sitt kors och följer mig är mig inte värdig. Den som finner sitt liv skall mista det, och den som mister sitt liv för min skull skall finna det.

Matt. 10:32–39

Det verkar underligt för många att man ska tala om så blodiga och ohyggliga ting under julen. Då är det viktigt att ha klart för sig att stefanidagen blev en fast dag i kyrkoåret långt innan man bestämde sig för att förlägga firandet av Kristi inkarnation till juldagen. Sedan ska vi också komma ihåg att förkastandet av Frälsaren är något som vi läser om också i julhögtidens texter (se t.ex. Joh. 1:5, 10f; Luk. 2:7b; Matt. 2:13ff).

Evangelitexten påminner oss om att det som väntade Jesus ska också hans vänner räkna med. Att dela omständigheter med Jesus är kristenlivets grundvillkor. En klar bekännelse till Jesu namn kommer oundvikligen att leda till att den fiendskap världen har mot Jesus också drabbar Guds barn. Därför har det grekiska ordet för att vittna ('martyreo') också fått betydelsen "att lida för Kristi skull".

Att bekänna (gr. 'homologeō') betyder bokstavligen "att säga det samma som", dvs. att säga det Herren har sagt före. Därför är det att bekänna Jesu namn och bekänna sig till hans ord en och samma sak (se Mark. 8:38; Luk. 9:26).

Alla troende har bekännelseplikt. Ja, Jesus gör det klart att detta är en salighetssak: den som av en eller annan orsak förnekar honom (Mark. och Luk.: "skäms för"), kommer han också att förneka vid sin återkomst (jfr Rom. 10:9f). (Det är möjligen dessa man tänker på med orden "de fege" i Upp. 21:8; se även Matt. 13:20f.)

Orden om att Jesus har kommit "för att sända svärd" och "utså söndring" (v. 34f) är viktiga att inte glömma bort. Det hör

till evangeliets natur att där det sägs rent ut, skapar det strid och skiljelinjer. Inte för att det i sig självt söker strid, utan därför att djävulen aldrig kan tåla det. För där evangeliet är, mister han greppet om människorna.

Av denna orsak läser vi ständigt i evangelierna att det följer strid med Jesus (se t.ex. Joh. 7:43; 9:16; 10:19). På samma sätt lär vi i Bibeln att det är nödvändigt att strida för tron (Jud. 3). Så är det för att djävulens fiendskap mot evangeliet inte visar sig bara som direkt motstånd, utan kommer också i form av förfälskningar av det.

När djävulen kommer på detta sätt uppträder han gärna som "fredsapostel". Han säger att "det är viktigt för gemenskapen att man håller fred och inte skapar splitt-ring", och att "det är kärlekslöst och ett uttryck för en lust att vara domare att tjata så mycket om sanningen". Visserligen är evangeliet "fridens evangelium" (jfr Ef. 6:15), men Guds folk ska vakta sig noga för den fred som djävulen bjuder på!

Ett av de starkaste medel den onde äger för att få Guds barn bort från tron och bekännelsen är de människor som står oss allra närmast, äkta makar och familjen. Om dessa inte delar tron, kan det vara något av det svåraste ett Guds barn kan uppleva.

Då är det också en ständig frestelse – "för husfridens skull" – att anpassa sig och ta så mycket hänsyn till sina närmaste att man också kompromissar med tron. Då kan man fort börja "halta på båda sidor" (1 Kung. 18:21) och skämmas över Herren och hans ord. Detta är så allvarligt att Jesus av

denna orsak varnar på det starkaste mot att låta hänsynen till far, mor, son eller dotter komma först (v. 35–37).

Texten avslutas med den allmänna regeln som gäller allt sant kristet liv (v. 38f): att vara kristen är att vandra under korset. "Att ta sitt kors på sig" var på Jesu tid det som den dödsdömda fången måste göra. När domen hade avkunnats måste han själv bära den bjälke han skulle korsfästas på ut till avrättningsplatsen (så som vi läser om det i samband med Jesu korsfästelse, Luk. 23:26).

"Att ta sitt kors på sig" var med andra ord att vara dödsdömd. Jesus pekar med detta på att den som vill vara kristen utan motstånd, och som i första hand är mest intresserad av att rädda sitt eget skinn, "är honom inte värdig" (gr. 'axios'). Populär kristendom är ovärdig kristendom.

Att "följa Jesus" betyder i detta sammanhang att det inte handlar om vilket "kors" som helst (det självvalda korset), utan det kors som kommer av en sann bekännelse av tron (jfr 1 Petr. 4:14–16).

All sann kristendom har det med sig att den bär i sig dödsdomen över den gamla människan: självet, egot, måste dö. Det som kännetecknar den gamla människan i oss är intresse för vårt eget: vi söker oss själva och vårt eget först och sist. Det var detta som Jesus kom för att frälsa oss från. Och en levande bekännelse till Kristi namn har det med sig att den ofta kostar så mycket

Tankar inför annandag jul

Bön:

Vår käre trofaste Gud, din egen Son blev snart efter sin födelse jagad och förföljd. Och världen har inte blivit annorlunda sedan dess. De som bekänner din Son och hans evangelium måste leva under korset. Ge oss, Herre, ståndaktighet, ge oss tålamod. Kom, käre Frälsare, och var nära och styrk dem som idag får lida för ditt namns skull och lär oss att hedra martyrernas minne och att efterfölja dem i trons frimodighet.

DE STORA HÖGTIDERNÄ i kyrkoåret har som bekant även annandagar, vilka tyvärr alltför ofta kommer i skymundan. I synnerhet torde detta gälla annandag jul eller, som dagen också heter, den helige Stefanus dag, med dess tillsynes helt avvikande ämne, förföljelse, blod och martyrium.

För att i någon mån råda bot på en sådan brist ska vi nu gå att betrakta annandagens episteltext (ur Apg. 6 och 7) och se vad vi kan lära av S:t Stefanus exempel.

Juldagen befinner vi oss i Betlehem, på annandagen lämnar vi för en dag födelsescenen och går till minnet av den helige Stefanus, hans tro och hans martyrdöd. Enligt en mycket gammal kyrklig tradition led nämligen Stefanus martyrdöden den 26 december, alltså dagen efter den dag då man firar Frälsarens födelsedag. Därför har annandag jul varit S:t Stefanus dag ända sedan trehundraåret.

Under århundradenas lopp har dock säkert mer än en ställt sig undrande om det riktigt passar sig att förbinda födelsefesten med minnet av

att det blir synnerligen trånga omständigheter för gamle Adam. Därför säger Herren också: "Den som mister sitt liv för min skull skall finna det."

En bekännelse av sådan kaliber kan ett Guds barn avlägga bara under en bestämd förutsättning: att man har upplevt sanningen i orden "din nåd är bättre än liv" (Ps. 63:4).

JAN BYGSTAD

en blodig död. Bryter det inte julens glädjeklang?

Igår hörde vi änglasången vid Gudamänniskans födelse, idag ska vi så höra hans fienders mordiska skrån och skrik. Måste inte detta i stället för att föröka vår julglädje tvärtom fördräva den?

Jo, det kan väl synas så, men det bara verkar så. Visserligen visas oss inte idag på Frälsaren där han ligger i krubban eller den himmelska glädjen över hans födelse till jorden, men i stället ser vi honom idag i hans gudomliga majestät och härlighet på Faderns högra sida. Visserligen hör vi inte idag om hur änglarna i glädje stiger ned från himmelen till oss på jorden, men i stället hör vi idag om hur himmelen öppnade sig och en lärjunges tro förbyttes i åskådning redan här på jorden och hur Jesu första blodsvittne får gå in i sin Herres glädje.

Det vi läser om idag är ju dessutom ett vittnesbörd om Jesu fienders vanmakt. Här minns man Jesu ord: "Frukta inte för dem som väl kan dräpa kroppen men sedan inte förmår mer."

I den gamla kyrkan, och långt in på medeltiden, firade man därför inte martyrernas minnesdagar som döds- och sorgedagar utan som deras himmelska födelsedagar och glädjedagar. Så i fornkyrkan fann man det naturligt och väl passande att ena dagen fira Jesu födelse och dagen därpå S:t Stefanus martyrdöd, eller rättare sagt en Jesu tjänares och bekännares himmelska födelsedag.

KYRKOFADERN AUGUSTINUS tar i en predikan på denna dag, då han jämför Herrens födelse till jorden och hans tjänares födelse till himmelen, upp ungefär det Luther kallar "det saliga bytet":

Vi firade Herrens födelsedag, då han värdigades låta sig födas hit till jorden av jungfrun – från härlighet till ringhet; hans tjänares födelsedag firar vi, då denne fick motta segerkransen – från ringhet till härlighet. Herrens födelsedag, då han antog vårt kött klädnad; tjänarens, då han fick lägga av sitt kött klädnad. Herrens födelsedag, då han blev lik oss; tjänarens, då

han blev lik Kristus. Ty liksom Kristus genom att födas blev förbunden med Stefanus, så blev Stefanus genom döden förbunden med Kristus.

Så, i stora drag, uttryckte sig Augustinus.

Då kan vi väl se att det passar gott ihop med julen att fira den förste martyren idag. Även idag är det vår nyfödde Frälsare som är huvudperson och medelpunkt i vår festpredikan.

Av S:t Stefanus lysande exempel kan vi idag lära oss vad det innebär och har för nytta med sig att tro på honom som föddes i Betlehem, på Guds Son, vår Frälsare. Det visar sig nämligen på tre sätt att:

Tron på den människo-blivne Frälsaren har en underbar kraft i sig.

Tron bekänner frimodigt

"Stefanus var fylld av nåd och kraft och gjorde stora tecken och under bland folket." Så börjar dagens bibelord. Stefanus var inte en av de tolv apostlarna, han var inte ens kallad till predikömbetet, han var en av de sju diakonerna, de som "gjorde tjänst vid borden". Men tron som uppfyllde hans hjärta tvingade honom att för vän och ovän frimodigt bekänna sin Herre och Frälsare, varhelst tillfälle gavs.

Här bekänner han Jesus och vittnar om honom inför en hop fientliga judar, och då dessa, som det står, "inte kunde stå emot den vishet och den Ande som här talade", kommer de med falska anklagelser och drar honom inför Stora rådet.

DETTA AVSKRÄCKTE INTE STEFANUS det minsta. Långt ifrån att vara försagd och återkalla, så bekänner han nu inför hela Stora rådet med ännu större frimodighet, trots att han naturligtvis insåg vad detta skulle få för konsekvenser, ja han blir uppfylld med himmelsk glädje, så att hans ansikte blir som en ängels ansikte.

Så kan vi se av det första blodsvittnets exempel vilken underbar och stor verkan den sanna tron har,

tron på den evige Guden som nu har blivit människa och tagit sin boning ibland oss. Så snart den tron kommer in i en människas hjärta, så blygs hon inte för Kristi namn, utan hon kan inte annat än bekänna honom inför en gudsfientlig värld. Ja, än mer, den som av hjärtat tror på Jesus Kristus, han är också beredd av hjärtat att dö i hans namn och för hans namns skull, Kristus har ju gjort dödens makt om intet.

Tron ser redan här himmelen öppen

När S:t Stefanus i sitt långa tal hade avlagt sin klara bekännelse inför Stora rådet och alla skar tänder av vrede mot honom, såg han upp mot himmelen och såg Guds härlighet, såg Människosonen stå på Guds högra sida.

Nu var detta ett stort under, som knappast någon annan troende har fått uppleva. Undret bestod dock egentligen inte i att härlighetens himmel var öppen över Stefanus utan snarare däri, att han redan här, med sina naturliga, ännu inte avtäckta ögon, fick skåda in i den himmelska verkligheten.

Men, vi får inte tänka: "Ack, vad hjälper det oss att den helige martyren fick uppleva detta stora under? Vad är väl vi i jämförelse med honom?"

Sådana tankar är otro! Nej, mina vänner, skulle himmelen väl ha öppnat sig över S:t Stefanus men vara stängd över andra troende? Skulle den förhärlicade Frälsaren visserligen vara nära S:t Stefanus vid dennes blodiga död men vara långt borta från andra troende?

Låt alla sådana tankar vara fjärran ifrån dig. Det är tvärtom så, att vad S:t Stefanus idag med sina kroppsliga ögon får skåda, det är bara vad alla troende på ett osynligt, övernaturligt sätt får skåda med trons ögon, genom Ordet och sakramenten.

AV DETTA SKA VI IDAG PÅMINNAS OM, att för var och en som tror på Jesus Kristus är himmelen aldrig mer stängd utan alltid och överallt öppen. Och liksom för Stefanus så är för varje troende den förhärlicade, på Faderns högra sida sittande Frälsaren aldrig fjärran utan alltid nära och alltid redo

att hjälpa sina barn i all nöd både timlig och andlig, alldeles såsom den helige Stefanus fick erfara.

Därför ska vi inte misströsta och låta oss bedragas av att vi inte likt Stefanus kan på ett yttre sätt se in i himmelen. Skillnaden mellan oss och honom är ju bara att han fick sina ögon öppnade, så att han kunde se det som han genom tron redan ägde, medan för våra ögon ännu hänger en slöja. Men bakom denna slöja finns verkligheten, står himmelen öppen för oss likaväl som för den helige Stefanus.

Låt oss inte heller förledas av att världen föraktar vår tro som en kraftlös och tom inbillning. Den arma världen är ju totalt blind i andliga ting och kan inte döma på annat vis. Men var vid gott mod, Kristus har övervunnit världen.

Tron förvandlar döderna från något förskräckligt till en triumferande födelse

När S:t Stefanus släpas ut och stenas, vad gör han då? Tappar han sin frimodighet, bävar han och ber om förbarmande? Nej! Han står upprätt och ser mot himmelen och ropar: "Herre Jesus, ta emot min ande!"

Jesus, som han tror på, är även nu hans klippa, därför fruktar han inte döderna. Han ber inte att Jesus ska rädda honom undan fienderna – det må vara honom nog om det går honom som hans Mästare – han ber bara om att få bli mottagen i himmelen.

Och han är viss; tron är viss, den har Guds ord och löfte. En enda omsorg har han kvar i denna världen: han ber, liksom hans Herre och Frälsare gjorde, för sina mördares själar. "Och när han sagt detta insomnade han."

Väl låg hans kropp där död, blodig och sargad, men vilken fröjdesång i himmelen, skaror av änglar tar jublande emot hans själ. Den första kristna martyren (bortsett från gossebarnen i Betlehem) kommer hem i triumf och får sin krona, sin segerkrans, ja hans namn, *Stéfanos*, betyder faktiskt just krans, segerkrans.

SE ALLTSÅ VILKEN UNDERBAR KRAFT som finns i tron. Den inte bara övervinner fruktan för döderna, utan den förvandlar verkligheten till

en triumferande ingång i Kristi härlighetsrike. Skulle då vi som tror på vår Frälsare och hans ställföreträdande tillfyllestgörelse ännu frukta döderna?

Av mänsklig svaghet händer det nog, men i verkligheten har vi ingen anledning att frukta och bäva. Döden har genom Kristus mist sin udd. Dödens udd är synden och syndens makt kommer av lagen, men nu har Kristus, genom sitt liv och sin död, fullkomligt uppfyllt lagen, till minsta prick, och fullständigt försonat och bortskaffat synden, alla människors alla synder. Därmed har döderna inte längre någon makt över den troende.

Jesus sade: "Jag är uppståndelsen och livet. Den som tror på mig skall leva om han än dör, och var och en som lever och tror på mig skall aldrig någonsin dö."

Och han tillade den rannsakande frågan: "Tror du detta?" Tro eller otro! När han sedan på korset utropade: "Det är fullbordat", då finns intet mer att tillägga eller förändra, bara i tro ta emot till evigt liv eller i otro förkasta och bli kvar under döderna.

VAR OCH EN SOM TROR på Jesus Kristus blir genom den lekamliga döderna, inte död utan född, får gå från jämmerdalen till fröjdesalen, från striden till friden, får evigt skåda Gud ansikte mot ansikte, får motta livets krona, får njuta en salig gemenskap med alla änglar och alla helgon, ja får i evighet, utan alla sorger som plågar här, fröjda sig i Guds barns utesägliga glädje och salighet. Detta trodde S:t Stefanus då, och nu har han det så. Samma löfte gäller var och en som tror.

Det är visst och sant.

ÅKE MALANDER

Åke Malander är kyrkoherde i S:t Matteus Evangelisk-Lutherska församling i Uppsala.

Döm själva om det är rätt inför Gud att lyda er och inte Gud? Vi för vår del kan inte tåga med vad vi har sett och hört.
Apg. 4:19–20

Till fall och upprättelse

Betraktelse för söndagen efter juldagen

Se denne är satt till fall och upprättelse för många ...

Text: Luk. 2:33–40

Det är den gamle Simeon som säger dessa ord om Jesus.

Simeon möter Jesus då han kommer från templet. Han tar Jesus i sina armar och säger (Luk 2:30–32):

**Ty mina ögon har sett
din frälsning, som du
har berett att skådas
av alla folk, ett ljus
som skall uppenbaras
för hedningarna
och en härlighet
för ditt folk Israel.**

Simeon bekräftar julens evangelium. Guds Son blev människa och kom till världen för att frälsa alla folk från synden, döden och djävulen. Vi hade syndat. Vi var förtappade. Vi var skyldiga till dom och evig förtappelse.

Men Gud fann en väg för oss ut ur eländet. Han blev människa, levde ett fullkomligt liv på jorden. Han dog på korset, oskyldig, och stod upp igen ifrån graven. Han besegrade döden, djävulen och synden. Han dog på korset för alla våra synder och tog på sig mitt och ditt straff. Han försönade Gud med oss och gjorde upp med syndafallet en gång för alla. Han förklarade alla människor rättfärdiga och frikända från lagens dom och straff. Genom tron på Jesus Kristus äger du denna rättfärdighet. Genom tron på Jesus är du ett Guds barn.

**Jesus är upprättelse
för många**

Men Gud som är rik på barmhärtighet har älskat oss med så stor kärlek, också när vi ännu var döda genom våra överträdelser, att han har gjort oss levande tillsammans med Kristus. Av nåd är ni frälsta. Ja, han har

uppväckt oss med honom och satt oss med honom i den himmelska världen, i Kristus Jesus. (Ef. 2:4–6)

Vi var döda på grund av våra synder. Gud älskade oss med så stor kärlek att han gjorde oss levande. I Kristus uppväckte han oss från döden och satte oss i himmelen tillsammans med honom. Allt ifrån födelsen är vi förtappade syndare, men i dopet tar Gud tag i oss och för oss från döden till livet.

Alla ni som har blivit döpta till Kristus har blivit iklädda Kristus. (Gal. 3: 27)

I dopet blir vi iklädda Kristi rättfärdighet. Vi blir Guds barn och himmelens allsmäktige Gud blir vår far och Jesus vår bror.

Anden själv vittnar med vår ande att vi är Guds barn. Men är vi barn är vi också arvingar, Guds arvingar och Kristi medarvingar, lika visst som vi lider med honom, för att också bli förhärligade med honom. (Rom. 8:16–17)

Genom nådemedlen blir vi ständigt påmind om att Gud har uppväckt oss i Kristus. Varje gång vi hör ordet om syndernas förlåtelse, tar emot avlösningen och nattvarden så är det som om Kristus skulle lyfta oss upp och sätta oss i himmelen. I en norsk psalm sjunger vi:

**Ren och rättferdig,
Himmelen verdig
Er jeg i verdens
frelser alt nu.
Ordet forkynner,
Att mine synder
Kommer han aldri
mer i hu.**

Jesus är till fall för många

Alla har avvikit, alla har blivit fördärvade. Ingen finnes som gör det goda, inte en enda. (Rom. 3:12)

Det är sanningen om alla människor.

På grund av vår syndiga natur finns det inte något hopp. Men Jesus har sonat för hela världens synd och betalat hela lösepenningen. Från Guds sida är syndafallet upprättat.

Ty så älskade Gud världen att han utgav sin enfödde Son, för att de som tror på honom inte skall gå förlorade utan ha evigt liv. (Joh. 3:16)

Men de som inte tror på Kristus, vad händer med dem? Detta svarar Jesus på i Joh. 3:18:

**Den som tror på honom
blir inte dömd, men
den som inte tror är
redan dömd, eftersom
han inte tror på Guds
enfödde Sons namn.**

Så blir då Kristus till fall för alla dem som inte tror. Han säger själv (Joh. 16:8–9):

Och när han (den helige Ande) kommer, skall han överbevisa världen om synd och rättfärdighet och dom: om synd, ty de tror inte på mig, ...

Det är ditt förhållande till Kristus som avgör om du skall få ärva det eviga livet eller hamna i den eviga förtappelsen. Historien igenom, och inte minst i våra dagar, är det många som inte bryr sig om tron på Jesus Kristus. Fast allt är färdigt. Fast Gud har gjort allt, vänder de likväl Gud ryggen och säger: "Det har vi ingen användning av."

Se, jag lägger i Sion en utvald, dyrbar hörnsten, och den som tror på den skall aldrig komma på skam. För er som tror är den alltså dyrbar, men för dem som inte tror har den sten som byggnadsarbetarna kastade bort, blivit en hörnsten, en stötesten och en klippa till fall. De stöter mot den därför att de inte lyder ordet. Så var också bestämt om dem. (1 Petr. 2:6–8)

ASBJÖRN F. HJORTH AUG

Asbjørn Hjorthaug är präst i Den lutherske menighet i Knapstad, Norge. Översättning från norska: Ingemar Andersson.

Kristi uppståndelse och rättfärdigheten

Det är av Bibeln klart att människan av naturen är en syndare redan på grund av sin härkomst. Alla föds delaktiga i det syndafördärv som gått i arv från Adam och Eva. Detta fördärv, arvsynden, är sådant att människan från moderlivet är benägen till det onda och oförmögen till det goda. Mycket snart visar sig detta, ty det dröjer inte så länge förrän människobarnet personligen syndar mot Guds bud och andemeningen i lagen. Vi är födda brottsliga och förökar vår syndaskuld.

Enligt Ordet är det så, att om en människa skall bli salig måste hon befrias från syndaskulden och bli sådan att hon av Gud befinnes ren och rättfärdig. Detta innebär emellertid inte blott att överträdelse av lagen utplånats, utan även att lagens befallningar fullgjorts. Men vi människor kan inte av egen kraft låta bli att överträda lagen, ej heller kan vi fullgöra dess befallningar. Vår ställning är rikttigt skildrad i psalmen som säger:

*I synder var så världen sänkt,
att hjälp ej stod att finna,
ej nåd att vinna,
om Gud sin Son ej skänkt.*

**Ängeln förkunnar Jesu uppståndelse.
Från The Bible Picture Book.**

Här må vi nu akta på ordet i Rom. 4:25. Gamla kyrkobibeln återger texten där på följande sätt:

Hvilken för våra synder skull är utgifven, och för våra rättfärdighet skull uppväckt.

1883 års översättning kommer grundtexten så nära som möjligt och har följande lydelse:

Vilken har blivit utgiven för våra synders skull och uppväckt för vår rättfärdiggörelses skull.

Det är alldeles uppenbart att ordet "vilken" syftar på "Jesus, vår Herre", såsom det står i den närmast föregående versen. Här är tydligen fråga om orsakerna till såväl Kristi utgivande som Kristi uppståndelse. Han utgavs emedan vi var syndare, våra synder var orsaken till att Gud, som älskade den fallna världen och ville vår räddning, utgav sin ende Son, Joh. 3:16. Synden kunde inte på annat sätt fullgiltigt försonas, borttagas, utplånas inför Gud.

Men målet var ännu mer långtgående: för att bli salig måste människan även ha fullbordat Guds helighetskrav, hon måste vara rättfärdig, vara sådan att Gud kunde i en domshandling förklara henne rättfärdig.

Då Kristus utgavs i döden hade alla människors alla synder kastats på honom, tillräknats honom. Han var verkligen mänsklighetens ställföreträdare. Han var "Människans son", och den gudomliga vedergällningsprincipen är sådan att "Gud söker fädernas missgärning in på barnen". Detta tillämpas även på Herren Jesus, "Människans son".

Vi ser det tydligt i det förhållandet att Jesus, som personligen fullt och helt hållit Guds bud, även det fjärde som tydligt säger att den som håller det skall få leva på jorden länge, likväl dog ung och gav upp andan på "förbannelsens trä". Han var utgiven för våra synders skull.

Han "uppväcktes för vår rättfärdiggörelses skull". Även här har vi att räkna med orsaken. Liksom våra synder var orsaken till Kristi utgivande, så var vår rättfärdiggörelse orsaken till Kristi uppståndelse.

Gud såg hela mänskligheten innesluten i Kristus, ställföreträdaren. I Kristi person såg han denna mänsklighet rättfärdig, fri från syndaskulden genom Kristi lidande lydnad intill döden, ägande lagens hela fullbordan i Kristi görande lydnad, besegrad med hans blod. Därför talar Paulus även om vår rättfärdiggörelse i Kristi blod.

Kristi uppståndelse är sålunda det fullgiltiga beviset på rättfärdiggörelse inför Gud. Den är Guds domslut, själva utslaget.

Människan skulle göras sådan att hon av Gud kunde befinnas ren och rättfärdig och himmelen värdig. I Kristus var mänskligheten sådan, sedan återlösningen var fullbordad, och därför uppväcktes han.

Men i sig själva varken var eller är människorna rättfärdiga. Även efter den fullbordade återlösningen är den naturliga människan en varelse som ingalunda passar för himlen. Hon behöver personligen komma i åtnjutande av den rättfärdighet som Kristus framburit i ljuset. Och detta åtnjutande kan fås blott på en enda väg. Det är trons väg.

Ingen blir personligen rättfärdig genom några egna gärningar, av vad namn de än må vara. Men var och en

som icke tror blir alldeles bestämt fördömd. Ja, han blir fördömd fastän allt är så redo, att Guds rättfärdiggörande dom avkunnades redan då Kristus uppstod från de döda. Ingenting är så onödigt som att människor blir fördömda. Alla kallas, alla "erbjuds tron", som det heter i Skriften.

Nu är det emellertid så, att vi "icke av vårt eget förnuft eller kraft kan tro på Jesus Kristus eller komma till honom". Men just av den anledningen är den helige Ande verksam. Han

kallar, han upplyser, han verkar, helgar och behåller i en sann tro. "Ingen är som icke kallas, ingen han borttappa vill."

I det heliga dopet ikläddes vi Kristus och hans förtjänst samt var då personligt rättfärdiga. Flertalet döpta synes dock ha gått bort från Gud och blivit andligen döda. Dessa manas att vakna, att omvända sig. Det är den helige Ande som så manar genom Ordet. Han verkar genom nådens medel en sann omvändelse, såvida

inte människan förhärdar sig och blir borta. Detta kan tyvärr ske på mer än ett sätt. Det sker då människan fortsätter i obotfärdigt leverne i synd och last, men det sker även då man söker upprätta sin egen rättfärdighet. Vare sig detta sker genom trældom under lagen eller genom självgjord omvändelse och hemmagjord tro. När det gäller frälsningen står det fast att "alltsammans är av Gud".

AXEL B. SVENSSON

Böcker

En gammal bok ...

Jag var en ung fräsande radikal lärare i skolväsendets tjänst. Med kristendomen ansåg jag mig ha gjort upp och betraktade Georg Brandes, Zola och Strindberg som profeter och Nietzsche som en passande Messias för mig och dåtidens unga generation.

Med frenesi hade jag så även begynt studera den framträngande liberal-radikala nya teologin, som behandlade Bibeln på samma kritiska sätt som litteraturkritici de Homeriska sångerna. Jag liksom andades ut, då jag fann dessa nya teologer ge, som det tycktes mig, fullgoda bevis på att Bibeln ingalunda kunde anses som ord av Gud. Och innehöll den blott människors funderingar, så var den för all del ärevördig, ofta rent glänsande och ställois av storstättlig poetisk skönhet, men inte var den någon norm för mig. Ja, jag kände mig fyllas av medlidande med dessa enkla själar, som ärligt trodde allt som stod i Bibeln. Och jag tyckte det vara en solklar plikt att upplysa dem om deras misstag.

I Forserum fanns en from kvinna, som hette Maja Sjöberg. Hon och några av hennes vänner hade bekymmer om ungdomens eviga bästa, och så hade de kommit överens om att be till Gud om att de skulle få en troende lärare till byn. Och när den nye läraren varit där ett par veckor, gick hon en dag ut på vägen utanför sitt hem för att träffa honom, då han kom där förbi. Axel B. Svensson berättar själv om det mötet:

Då hon fick se honom komma, grep hon honom an och frågade:

– Är han den nye skolläraren?

Och då den unge mannen bejakade frågan och hälsade artigt och vänligt, fortsatte Maja och sade med en så hjärtans troskyldig blick i sina gamla ögon:

– Vi har fått honom av Gud, för se vi har bett om en troende skollärare.

Det gjorde den unge läraren riktigt ont om gumman, och han tyckte, att det var tråkigt att behöva ta henne ur villfarelsen om hans person, men i alla fall upplyste han henne, att hon misstagit sig, emedan han visst inte var någon troende. Men hur förbluffad blev han inte, då inte ens en skymt av misräkning kunde läsas i den gamlas anlete. Hon svarade med samma goda blick och tonfall:

– Ja, då blir han det snart, för vi har bett Gud, att det skulle komma en, som kunde ta hand om vår ungdom. Och jag har hört, att han redan samlat ungdomen omkring sig, och det är bra. Nu dansar han med dem, men det blir snart slut, för vi har bett till Gud, och han hör bön, det vet jag.

Samtalet med mor Sjöberg kunde Axel B. Svensson inte glömma. Det smärtade honom i hans innersta. Svåra förebräelser och kval reste sig inom honom. Han försökte slå bort dem. Men under höstens gång blev det allt värre för honom att gömma sig undan. Han måste tillstå att hans ateism inte var så helt grundmurad. I hans otrosmur fanns stora hål och luckor. Det ena fästet efter det andra föll. Ibland lyckades han kämpa sig till ett resignerat lugn, men längtan efter fotfäste i tillvaron brände honom.

Vid ett tillfälle kom han att höra

sången "Öppet står Jesu förbarmande hjärta". Då välldes en våg av minnen från barndomens läsaremöten över honom. Han hade ju hört den så många gånger. Han mindes särskilt en midsommardag, då han som 12–13-åring var med på ett möte i Varalövs missionshus.

Åh, hur jag minns, när ordföranden föreslog "Öppet står Jesu förbarmande hjärta". Dess första ord gingo till hjärtat. Mäktigt brusade den genom salen. Det grep min själ med en förut knappast anad makt, och, när de sista tonerna dött bort, måste jag ut; resten av dagen tillbringade jag i en höstack strax invid. Där var tårar, bön och otro. "Otro?" Ja, jag kunde icke tro, att den porten stod "öppen ock för mig". Därför för jag från Varalöv utan frid, men pilens spets satt kvar, och jag var medveten om att jag förde ett evighetsminne med mig hem. Den sången kom sedan ofta åter.

INGEMAR ANDERSSON

Detta och mycket mer kan du läsa i boken "Axel B. Svensson, En levnadsteckning av Elsa Bengtsson", ett stycke intressant och uppbygglig missionshistoria.

Boken, som inbunden kostar 15:- kr (!), utkom för många år sedan men kan fortfarande rekvireras från

BV-Förlag
Strandhem
Smålandsvägen 48
SE-28635 ÖRKELLJUNGA
tfn (+46) (0)435 521 77
www.bv-forlag.se

eller i Finland från Logos förlag.

Profeten Amos – en rättfärdighetens härold

Sedan Israel efter Salomos död delats upp i två riken, Nord- och Sydriket eller Israels rike och Juda rike, såg kung Jerobeam i Israels rike av politiska skäl till att folkets färder till templet i Jerusalem inställdes. Han lät inrätta helgedomar i norr och i söder i sitt rike dit folket fick bege sig för att fira gudstjänst under guldkalvarna.

"Se, här är din Gud, Israel, han som har fört dig upp ur Egyptens land", lät han meddela. Han byggde också offerhöjdshus här och där och tillsatte präster som det passade honom.

"Detta blev en orsak till synd", säger Bibeln. Och denna Jerobeams synd följer sedan de tio stammarna i Israels rike som en fördörelsens följetong. Om kung efter kung vittnas det:

"Han gjorde vad som var ont i Herrens ögon och vandrade på Jerobeams, Nebats sons, vägar och i den synd genom vilken han kom Israel att synda."

Men Herren är trofast. Han vände inte de avfälliga ryggen, utan sände dem sina profeter Elia och Elisa. Oförskräckta straffade de synden och manade till omvändelse från de onda vägarna, men även om Israel vid några tillfällen utrotade Baals profeter fick guldkalvarna stå kvar.

En halv omvändelse batar föga. Snart var man tillbaka i samma andliga förfall som förut.

Så blir Jerobeam II kung i Israel. Han var en framgångsrik härförare och vann tillbaka förlorade landområden, så att riket i omfattning närmade sig de förhållanden som rådde under kungarna David och Salomo, detta i enlighet med en profetia av profeten Jona.

Det rådde högkonjunktur i Israel. Handeln blomstrade, välståndet ökade, och de som hade makt och pengar levde i flödande lyx och överflöd.

Men andligt skedde ingen ändring

till det bättre. Kung Jerobeam II "vände sig inte från någon av de synder genom vilka Jerobeam, Nebats son, hade kommit Israel att synda".

Och då, mitt i välgångstiderna, tränger ljudet av en profet-röst in i de fina salongerna. Profeten Amos, herden från Tekoa i Juda rike, träder fram. Herren har tagit honom från fårhjorden och sänt honom norrut till Israel, och det är inga solskenshistorier Herrens härold fått i uppdrag att föra fram. Som ett dånande åskväder drabbar profeten Amos profetior länderna runt Israels rike för att i en sista urladdning stanna över Israel.

Folket går till avgudahusen. De horar. De tar mutor. Rättssystemet är korrumpert, affärsvärlden likaså. De fattiga hindras att få sin rätt och affärsmännen skor sig på de fattigas bekostnad. *"Vi skall göra efa-måttet mindre och höja priset och förfälska vägen. Då skall vi köpa de utblottade för pengar och den fattige för ett par skor och spillsäden skall vi då sälja som säd",* säger man, allt medan man sträcker ut sig på sina elfenbenssoffor, dricker vin ur stora skålar och smörjer sig med de finaste salvor. Och mitt under allt bär man fram offer åt Herren och spelar och sjunger till hans ära.

Men det klingar falskt i Herrens öron. *"Ni skrålar era visor till harpans ljud",* men det blir det slut med.

"Jag hatar era fester, jag föraktar dem. ... Tag bort ifrån mig dina sångers bul-ler! Ditt strängspel vill jag inte höra. Låt rätten flöda fram som vatten och rättfärdigheten som en ständigt rinnande ström."

Profeten Amos påminner om hur Herren i tuktan och fostran sökt få Israel att vända om. Det blev hungersnöd, *"och ändå har ni inte vänt om till mig",* säger Herren. Det blev torrtider och vattenbrist, *"och ändå har ni inte vänt om till mig."* Det blev missväxt,

det kom gräshoppor, sjukdomar härjade, fiendehärar ödelade – och Herren räddade dem, *"som en brand, ryckt ur elden. Och ändå har ni inte vänt om till mig, säger Herren."*

Och därför kommer andra ti-der. Den som förhärdar sig när Herren kallar i nåd möter honom i stället i dom och straff.

Hur rikt benådade var de inte!

"Endast er har jag känt som mitt folk av alla jordens släkter, därför skall jag också straffa er för alla era missgärningar."

Högtiderna skall förvandlas till sorg och alla sånger till klagovisor ...

Det skall bli hungersnöd i landet, men inte efter bröd eller törst efter vatten. Herren skall ta sitt ord ifrån dem.

"De skall driva omkring från hav till hav och springa hit och dit från norr till öster för att söka efter Herrens ord, men de skall inte finna det."

"En fiende skall omringa landet, riva ner de starka fästena och plundra palatsen. Ty se, jag skall uppväcka ett folk mot er, ni av Israels hus, säger Herren, härskarornas Gud. Och de skall ansätta er... dina söner och döttrar skall falla för svärd. Du skall dö i ett orent land, och Israel skall föras bort i fångenskap från sitt land."

"Fallen är hon och kan inte mer stiga upp, jungfrun Israel! Hon ligger övergiven på sin egen mark. Ingen finns som reser henne upp."

"Bered dig, Israel, att möta din Gud!"

Profeten Jona, som var samtida med Amos, fick Herrens kallelse att predika i Nineve, vars synd och ondska var så stor att den gav eko i himlen. När Jona till sist predikade

Herrens dom över ogudaktigheten, gjorde folket i Nineve, från den ringaste till den högst uppsatte, bot i säck och aska inför Herren och omvände sig till Gud.

Och att Jonas predikan bar bestående frukt vet vi av Jesu ord, då han säger att folk från Nineve, som omvände sig efter en främlings predikan, skall träda fram på den yttersta dagen till dom för det släkte som förkastade Jesu undervisning.

Hur togs då profeten Amos vittnesbörd emot i Israel? Blev det som i Nineve? Beredde man sig i allvarlig botgöring, i säck och aska, att möta sin Gud? Vände man om till Herren?

Prästen i Betel, där en av guldkalvarna stod uppställd, klagade hos kung Jerobeam: Amos är en förrädare. Han har anstiftat en sammansvärjning mot dig. Landet hårdar inte ut med allt hans ordande.

Och så blir Amos utvisad ur riket: *"Du siare, gå din väg och fly till Juda land. Tjäna där ditt levebröd och profetera där! Men i Betel får du inte profetera mer, för det är en kunglig helgedom och ett rikets tempel."*

Så blev man av med en sanningsägare. Man behövde inte längre höra hans outhärdliga fördömanden. Nu kunde det bli lugn och ro igen i landet då man slapp lyssna till alla dessa olycksprofetior. Men där man har vänt Guds ord ryggen och skickat iväg sanningens förkunnare råder ett dödens lugn.

Och borta i öster rustade stormakten Assyrien till krig. En dag gick Amos profetior i uppfyllelse. Fiendehärarna vältrade in i landet och folket fördes bort i fångenskap.

Israel förkastade Herrens ord och försköt hans sändebud. De *"sålde sig till att göra det som var ont i Herrens ögon ... Därför blev också Herren mycket vred på Israel och försköt dem från sitt ansikte."*

Och där slutar de tio stammarnas historia, i fångenskap och slaveri under främmande makt. Och sådant

Profeten Amos.
Från <http://thebiblerevival.com/clipart16.htm>.

blir slutet för var och en som här i tiden avvisar Herrens ord, när han i dom och nåd kallar till omvändelse och frälsning.

Finns det då bara dom, straff och undergång i profeten Amos bok? Finns det ingen nåd, inga löften, inget hopp?

Jo, det finns det, men man får läsa noga och leta länge. Det vilar ett stort allvar över profetens bok, ett innehåll att betänka för den som inte vill ha med Gud att göra, och ord att begrundas för den som räknar sig till Nya testamentets Israel.

Så säger Herren: *"Liksom en herde räddar ur lejonets gap ett par benpipor eller en bit av ett öra, så skall Israel räddas ..."*

Det blev inte mycket kvar av Israels folk, två stammar, Juda och Benjamin. De förs också bort i fångenskap, men i enlighet med Guds nådelöften får de vända åter från främlingslandet till Löftets land.

Amos profeterar att Herren skall sända dagar *"då bergen skall drypa av druvsaft och alla höjder flöda över. Jag skall göra slut på mitt folk Israels fångenskap ... Jag skall plantera dem i deras eget land. De skall inte mer ryckas upp ur det land som jag har givit dem ... På den dagen skall jag resa upp Davids fallna hydda, mura igen dess sprickor och resa upp det som är nerrivet."* Och detta innefattar också *"alla hednafolk över vilka mitt namn har nämnts, säger Herren, han som gör detta."*

Många på Jesu tid väntade på ett återupprättat jordiskt Israel, och många svärmerier på detta område lever alltfört vidare. Men Nya testamentets apostlar klargör för oss att Amos profetior om befrielse och återupprättande av Davids fallna hydda inte gäller ett jordiskt Israel, utan får sin fullbordan i Nya förbundets Israel.

Vid apostlamötet i Jerusalem (Apg. 15) citeras Amos profetia. Nu förverkligas Herrens nådelöften. Här förenas israeliter och hedningar i Nya testamentets Israel, ett andligt Israel omfattande Guds egendomsfolk i det Nya förbundet.

I Messias, Kristus, *"genom Herren Jesu nåd"* reses Davids fallna hydda upp.

INGEMAR ANDERSSON

Ingemar Andersson är kyrkoherde i Lutherska församlingen i Stockholmsområdet.

"Bered dig att möta din Gud!" (Amos 4:12)

"Se nu är den rätta tiden, nu är frälsningens dag." (2 Kor. 6:2)

I Kristus

En nyårsbetraktelse

Nyårsdagens tema är "I Jesu namn". Det är gott att få börja ett år i detta underbara namn. Det är gott att få leva ett år i förtröstan på Jesu namn.

*Namnet Jesus bleknar aldrig,
det strålar bortom tidens slut.*

Namnet Jesus är också det namn som kan samla alla, unga, gamla hem till Gud. Kort sagt:

*I det namnet finnes frälsning,
intet annat frälsa kan.*

Vi skall nu stanna inför begreppet "i Kristus". Det är ett begrepp som förekommer ofta i Bibeln. Det är framför allt ett begrepp som har att göra med frälsningen i Kristus och den troendes gemenskap med honom. Det är alltså fråga om ett begrepp som berör det centrala i troslivet. Men hur skall vi förstå orden "i Kristus"?

Historisk och lokal betydelse

Man har tolkat orden på två sätt. Man kan betona den historiska betydelsen av orden "i Kristus". Då har man satt fokus på det som skedde för snart 2 000 år sedan på Golgata kors. Gud såg hela världens synder i Kristus. När Jesus dog så dog han för våra synders skull.

Inför Guds ögon var vi i Kristus och han dog vår död. Med sin död hade Jesus fullgjort allt och döden kunde inte behålla honom. När han därför uppstod var han fri från våra synder som han tagit på sig. Han var förklarad rättfärdig, rättfärdiggjord. Jesu rättfärdiggörelse är på detta sätt också vår rättfärdiggörelse, våra synders är förlåtna.

Man kan också betona en lokal betydelse av orden och då har man fokus på att man genom tron är i Kristus. Ifall man talar om rättfärdiggörelsen i Kristus så kan man avse att

hela världen är rättfärdiggjord i Kristus samt att de som är i Kristus, de troende, är rättfärdiggjorda.

Man kan alltså tala om två betydelser av syndernas förlåtelse:

1. En förvärvad, redan skedd, som alla människor har del i.
2. En emottagen, tillämpad på den enskilda människan.

Guds hjärta och vårt

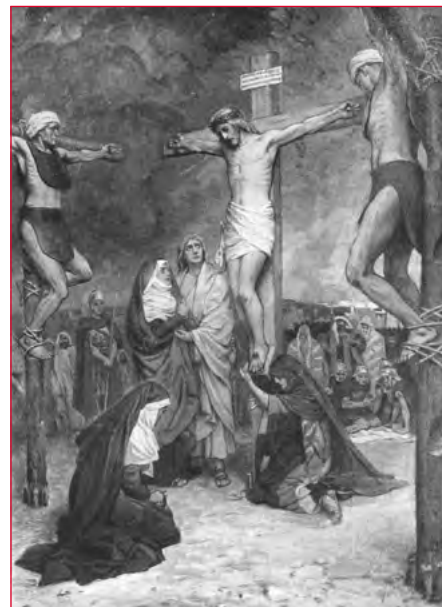
*På nåden i mitt hjärta
jag stödde mig en tid,
men snart vid syndens smärta
jag miste all min frid.
Jag var förnöjd så länge
som jag mig kände rörd,
men när jag intet kände
var strax min ro förstörd.*

*Men Gud ske pris, som lärt mig
att felet rätt förstå
och bättre grund beskärt mig
att nu få vila på:
på nåden i Guds hjärta,
som Jesus bragt oss fram
då han för oss i smärta
blev död på korsets stam.
(C O Rosenius)*

Guds hjärta är förlåtande. Gud vill förlåta alla, och Kristi verk är grunden och beviset på detta. Man kan säga att Gud har förlåtit alla i Kristus.

Nu kan någon tro att alla människor blir frälsta och evigt saliga eftersom Gud förlåtit alla. Men orden "i Kristus" är viktiga. Är man inte i Kristus så står man under Guds vrede. Rosenius förklarar spänningen mellan de två betydelserna med att säga att mottagandet skall ses i ljuset av förvärvandet, som är huvudsaken. Han använder som bild en liknelse om solen och jorden.

Verkligheten är att jorden roterar kring sin egen axel, och solen kastar samma ljus mot jorden, oavsett vilken sida av jorden som då är vänd mot solen. Detta motsvarar att synderna har blivit borttagna vid Jesu död, och Guds hjärta är förlåtande

Från The Bible Picture Book.

oberoende av hur människor förhåller sig till det.

Ändå är det så att solen sedd från jorden går upp och ner. Man skulle tro att det är solen som flyttar sig, men i verkligheten är det vår sida av jorden som vänder sig mot solen och får del av ljuset och värmen. Man får del i det som redan finns. När en människa i tro vänder sig till Gud får hon del av solljuset, förlåtelsen i Kristus.

Adam och Kristus

Alltså: liksom en endas fall ledde till fördömelse för alla människor, så har en endas rättfärdighet för alla människor lett till en frikännande dom som leder till liv. Liksom de många stod som syndare på grund av en enda människas olydnad, så skulle också de många stå som rättfärdiga på grund av den endes lydnad. (Rom 5:18-19)

Gud ingick ett förbund med Kristus för alla människor. Enligt detta förbund skulle Jesus med sitt liv, sin död och uppståndelse skaffa tillbaka allt som människorna förlorat i och med Adams fall. Liksom Adam representerade Kristus oss alla. När så Kristus uppstod, så uppstod alla inför Gud som rättfärdiga trots att de fortfarande som personer var döda i sina synder. Hela världen blev på detta sätt återställd i Guds ögon.

Som ett led i förbundet upprättade Gud ett testamente också med människorna. Allt det som Kristus förvärvat tillhör människorna och var och

en som tror på honom blir rättfärdig, benådad och salig. Den som tror äger allt i Kristus.

I Kristus – ett krav?

Kan det vara så att orden "i Kristus" blir ett krav för människorna att få förlåtelse? Man kan möta denna fråga på två sätt.

För det första kräver inte Gud att människorna skall komma till tro och vara i Kristus förrän han förlåter. Jesus själv sade (Joh. 6:44):

Ingen kan komma till mig, om inte Fadern som har sänt mig drar honom.

Att komma till tro är helt och hållet Guds eget verk med en människa och inte något en människa kan åstadkomma själv. Gud verkar tron genom förlåtelsens evangelium, evangeliet om att synderna är förlåtna. Han verkar suveränt genom Ordet och sakramenten.

För det andra andas frågeställningen ett ifrågasättande av Guds helighet och rättfärdighet. Det blir så lätt att Gud framställs som en snäll farbror som godkänner allt och alla utan vidare. Det är därför viktigt att framhålla att Guds förlåtelse inte gäller utanför Kristus. Utanför Kristus möter man Guds vrede över synden.

I Kristus möter man Guds kärlek och nåd. Att se det som ett krav att Gud bara visar sin kärlek för dem som är i Kristus är att missförstå Guds kärlek helt och hållet. Guds kärlek är inte att han låter bli att bestraffa synden. Kärleken är att han för våra synders skull sände Frälsaren för att rädda oss ur syndens och dödens våld. Tänk vilken nåd!

Därför

Låt oss därför under det år vi har framför oss frimodigt förkunna för våra medmänniskor att Gud är nådig för Kristi skull. Att alla deras synder bars upp på korset av Jesus Kristus. Att Gud förlåter alla för Sonens skull. Att i Jesu namn och blod finns förlåtelse för alla. Detta får vi förkunna och detta får vi också tro till frid, frihet och glädje i Jesus Kristus.

ROGER PETERSSON

Roger Pettersson är lärare i Närpes och predikant i Föreningen Logos i Österbotten.

Notiser

Ny biskop i Borgå

I förra numret (nr 2/2006) berättade vi om att Borgå stift stod inför ett ovanligt biskopsval.

I den första omgången av valet, som hölls den 13 september, fick den konservativa kandidaten Henrik Perret 117 röster, medan Gustav Björkstrand samlade 122 röster. Bo-Göran Åstrand blev trea med 116 röster.

I valets andra omgång, som hölls den 4 oktober, fick Gustav Björkstrand 308 röster och Henrik Perret 146 röster (drygt 30 % av de avgivna rösterna).

Trots ivriga försök av Perret att lyfta fram andra frågor var det kvinnoprästfrågan som dominerade i utfrågningar och debatter. Björkstrand utmålade i intervjuer en hotbild om Perret skulle vinna: det kan uppstå rättsprocesser om en som vägrar viga kvinnor till präster blir biskop, sade han bland annat.

Björkstrand har uppgett att han inte kommer att ordna särvigningar, precis som biskopsmötet har bestämt. Han vill satsa på seriösa samtal med dem som vägrar finna sig i kyrkans nya ordning. Men han ville inte berätta vad han gör om samtalen med de tredskande inte leder till resultat.

Hårdnande klimat

Många anar ett hårdare klimat från folkskyrkans ledare, och på finskt håll finns det exempel på att kyrkoherdar gett ultimatum åt sådana som inte deltar i gudstjänstgemenskap med kvinnliga präster.

Uppropet "Rakentavia ratkaisuja" (Konstruktiva lösningar) samlade totalt ca 11 000 namnunderskrifter, som överlämnades till ärkebiskop Paarma i september. Biskopsmötet som samlades efter det tog dock ingen hänsyn till uppropet, utom möjligen i det att man inte utfärdade några direktiv utan bara en redogörelse.

Kyrkomötesdebatt senarelades

Kyrkomötet i den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland, som samlades till höstsession i Åbo i början av

november, hade fått ett omfattande paket med uppdatering av tjänstemannarättsliga regler. Detta bordlades dock eftersom ombuden inte hade fått tid att sätta sig in i det.

Henrik Perret, själv ombud i kyrkomötet, beskriver dessa frågor utförligt på sin blogg <henrik.perret.nu>.

Det är beklagligt att många goda krafter (ännu) inte förmått lösgöra sig från sin grundsyn att både den rätta läran och den motsatta – som på Bibelns språk kallas villfarelse – ska få stå sida vid sida.

Denna grundsyn har den fatala följden att kyrkfolket riskerar att invaggas i sömn och inte ser faran i villfarelsen.

Klarsynt om mångfald

I Kyrka och Folk nr 42/06 finns en insändare, skriven av Anne Marie Magnerus, som synnerligen klarsynt kommenterar det populära uttrycket "Försonad mångfald". Vi saxar:

Alla vet att kampen hårdnat och de som har makten i kyrkan är i full färd med att begå andliga mord genom att ta ifrån troende präster deras ämbete eller köpa ut dem. Men det sorgligaste är att se, att en del av dem som klart förstår, vad som är rätt, vacklar och låter sig lockas av kompromisser. Det är inte lätt att vara ensam och stark men hur var det med kyrkans Herre? När kompromissade han?

Antingen är det rätt med kvinnliga präster eller också är det fel. För mig är det absolut obegripligt, hur präster, som vet att kvinnor inte kan vara det, kan sitta i samtalsgrupper och mysa sig närmare dem och tala om upplevd gemenskap och samma kärlek till kyrkan. Det kan jag bara förstå som att djävulens list har framgång.

Någon i "Försonad mångfald" anser att de båda grupperna i ämbetsfrågan är som israeler och palestinier, som inte kan bli av med varandra och därför måste konstruera en gemensam framtid. Ingenting kan väl vara farligare än den tanken när det gäller kyrkan. Gud och djävulen kan inte konstruera en gemensam framtid.

ÖÖ

Ordets stjärna lyser dig

Betraktelse för trettondagen

**Och det folket,
som i mörker vandrar,
ser ett ljus,
över dem som bo i mörka
landen skiner det.**

**Jesus är gåvan,
given åt jorden,
Gud denna gåva
åt syndare ger.**

"Jag ser honom, men inte nu, jag skådar honom, men inte nära. En stjärna träder fram ur Jakob, en spira höjer sig ur Israel ...", profeterade en gång Bileam.

"Det folk som vandrar i mörkret skall se ett stort ljus; över dem som bor i döds-skuggans land skall ljuset stråla fram", förkunnade Jesaja flera hundra år senare.

Kanske var det sådana ord som nått österns länder och som höll vise män i väntan och hopp, forskande och vakande efter det tecken som skulle bära bud om en märklig konungafödsel i Juda land.

Kanske hade Daniel, denne trogne Herrens tjänare, under sin tid som högste föreståndare för alla visa i Babel, genom sin undervisning fått föda längtan efter honom, vars frälsning skulle sträcka sig till jordens ändrar.

Alltnog, i Österlandet väntade vise män efter ett tecken från himlen. Och Gud lät dem inte komma på skam. Han sände dem en stjärna när tiden var fullbordad. Och de vise männen blev inte ohörsamma mot den himmelska synen. De sökte Herren medan han lät sig finnas, de fann honom och gav honom sin hyllning.

Judarna, Gudsegendomsfolk, hade allt, Sanningen, Uppenbarelsen, Ordet, men då all världens Frälsare blev människa mitt ibland dem sov de så hårt att de visste mindre om detta än de långväga främlingar, som plötsligt en dag uppenbarade sig i Jerusalem och började fråga så att Herodes greps av bestörtning och hela Jerusalem med honom.

Herodes rådfrågar översteprästerna och de skriftlärdade var Kristus skall födas, och de vet besked. De har reda på vad profeterarna har talat. Från Betlehem skall fursten komma, som skall vara en herde över Israel.

Man kan ha Frälsaren nära till, veta allt om honom, ge andra besked om var han finns – men ändå vara död och kall i hjärtat och aldrig ta ett steg för att själv söka honom. Sådana var översteprästerarna och de skriftlärdade. De betraktades allmänt som de gudfruktigaste människor, men de var andligen döda.

Här kommer de vise männen som lysande trosvittnen och bekräftar or-

det om att *"tron är en övertygelse om det man hoppas, en visshet om det man inte ser"*. Men ingenting förmår väcka eller rubba dessa döda andliga ledare. *"Han kom till sitt eget, och hans egna tog inte emot honom"*, under det att hedningarna trodde ordet och kom fjärran ifrån för att få hylla den nyfödde konungen.

Därför sällar sig dessa vise män till dem som Jesus talar om i Luk. 11: för drottningen av Saba var blotta ryktet om Salomo och vad han gjort för sin Gud nog för att hon skulle komma från jordens ändrar för att få se. För Nineves män var Jonas predikan nog för att de skulle tro på Gud och

omvända sig. Och se, här var mer än Salomo och Jona! Här var Kristus.

Därför skall dessa hedningar, som tog Gud på orden och trodde honom, stå som en dom över alla dem som har haft tillgång till sanningen, men inte aktat den, åttlytt den, sökt och funnit Frälsaren.

Hur ofta sökte inte Herren be-veka det förstockade Jerusalem! Dess invånare kom inte till hans krubba för att hylla honom. De visade från sig hans ord och förkastade hans kärleksfulla kallelse då han ville samla dem, *"liksom hönan samlar kycklingarna under sina vingar"*.

Och så kom den dag då det blev alldeles fördolt för dem vad som var deras frid och frälsning. Till sin egen olycka fick de korsfästa härlighetens Herre, vars krubba de 33 år tidigare aldrig sökte, och över sig själva uttala domen: *"Hans blod må komma över oss och våra barn."*

Hur skall det gå för oss? Vi har fri tillgång till Sanningen. Ordets stjärna har lyst och lyser än över vårt land. Kanske vet du så väl vad den bär vittnesbörd om: att en Frälsare har blivit född åt oss. Du vet också var han vilar och kan ge besked om vägen till honom. Men du har aldrig insett att också du behöver honom?

Må Herren bevara oss alla för den andliga falskheten, skrymteriet och döden! Lycklig den som av Sanningen och Sanningens Ande låter leda sig till barnet i krubban, till Frälsaren i Betlehems stall.

Det var ju ganska naturligt för de vise männen att söka den nyfödde konungen vid hovet i Jerusalem. Men förnuftet leder vilse. Man hittar inte Frälsaren i slottsge-maken, i det som här i världen aktas stort och märkvärdigt. Han undviker inte små och ringa omständigheter. Han trivs bland dem som intet är. Och när männen får höra ordet om Betlehem tar de sitt förnuft till fånga

under trons lydnad, vänder Jerusalem ryggen och med stjärnan för ögonen skyndar de mot honom, som de vill ge sin hyllning.

Vill du finna din Frälsare så låt Ordet få vara dina fötters lykta och ett ljus på din stig. Då kommer du rätt. Och när du har funnit Jesus, så ge honom ditt guld, din rökelse och myrra.

Guldet, säger Luther, är bekännelsen att Kristus är ditt hjärtas Herre och konung.

Rökelsen är bekännelsen att han är den som framburit ett evigt gällande försoningsoffer så att vi genom honom har nåd och frid.

Myrran talar om begravning och balsamering och bekänner att Kristus har dött för mig och uppstått, att döden har blivit övervunnen av livet.

Låt oss nu med en sådan hjärtats bekännelse upphöja och ära vår Frälsare, som är sann Gud och blev sann människa för att frälsa oss från våra synder! Hans människoblivande är gudaktighetens stora hemlighet. Gud ligger i krubban på hö och strå. Evigheternas konung, härskarornas Herre har blivit en av oss. "Slut dig in i tysthet, i bön och tro", skriver Rosenius.

*Herren av himlen är kommen
till jorden,
Enfödde Sonen är människa vorden.
Gud har fullbordat profetiska orden:
Född är oss Frälsaren, Israels tröst!*

INGEMAR ANDERSSON

Böcker

Kommer snart:

Den kristna församlingen *Tio bibeltimmar med Jan Bygstad*

Bibelns lära om den kristna församlingen är i våra dagar tämligen okänd. Många oriktiga uppfattningar och stor förvirring råder om vad Guds ord på det här området lär. Nu ges dock inom kort möjlighet för envar att få ta del av god, grundläggande undervisning i den del av vår kristna tro som handlar om *Den kristna församlingen*.

Utifrån den nicenska trosbekännelsens ord om *en, helig, katolsk och apostolisk kyrka* har Jan Bygstad, präst i Det evangelisk-lutherske kirkesamfund i Norge, i tio bibeltimmar undervisat om den kristna församlingen i olika avseenden – dess enhet, dess helighet, dess katolicitet = en kyrka för alla, och dess apostolicitet = byggd på apostlarnas och profeternas grund. Bygstad går också igenom nådegåvorna och församlingen, Ordets ämbete, den kristna församlingen i liv och praktik, församlingen som Herrens folk, ett Ordets folk i gudstjänst, i tillbedjan och lovsång.

Föredragen har från inspelningar översatts till svenska, bearbetats och anpassats språkligt och utkommer inom kort i bokform på Logos förlag.

Boken kan varmt rekommenderas den enskilde till läsning och uppbyggelse. Den är en rik källa att ösa ur för bibelstudiegrupper, och inte minst präster och predikanter och alla med ansvarsställning i församlingen torde ha stor glädje och välsignelse av dess innehåll.

Köp boken! Läs den! Sprid den!

INGEMAR ANDERSSON

Boken utkommer på Logos förlag, Vasa, enligt våra förhoppningar före jul. Pris ca 10 euro, 100 SEK.

ISBN 952-92-1388-3

Ditt ord är mina fötters lykta och ett ljus på min stig. Ps. 119:105

Den sjuarmade ljusstaken

I tabernaklet, senare templet, stod under det gamla förbundets tid en sjuarmad ljusstake i det rum som heter "det heliga". Den stod utanför förhänget till det allraheligaste, på den södra sidan av ingången till det "allra heligaste" (2 Mos. 25:31–40 och 2 Mos. 26:35). Den upplyste "det heliga" med sitt ljus och den var av rent guld.

Inom judendomen används den inte längre, eftersom den hör till templet. Det lär finnas en judisk tradition om att den sjuarmade ljusstaken inte får tändas förrän Messias kommer.

Men i några kristna kyrkor har man i dag en sjuarmad ljusstake på altaret, och den är tänd, när det firas gudstjänst! Det är t.ex. vanligt i kyrkor i Danmark, men också i kristna kyrkor i andra länder finns sedan med att ha den sjuarmade ljusstaken.

Bilden här intill visar den sjuarmade ljusstaken som finns i Lutherska kapellet i Silverdalen i Småland, Sverige.

Den tända sjuarmade ljusstaken påminner oss om detta: Messias har kommit – hans namn är Jesus! Också julen 2006 får vi fira att Jesus, Messias, har kommit!

GUNNER JENSEN

Kom hem!

En gammal berättelse och dess lärdomar

Jag hade bytt tåg för sista gången under min långa resa, berättade min vän. Jag gick genom vagnarna, sökande efter en plats där jag kunde koppla av under de sista milen. I en nästan tom kupé – en ung man satt framme vid fönstret – gick jag in, lyfte upp mina väskor på hyllan och sjönk sedan bekvämt ihop i ett hörn.

Jag var ganska trött och dåsade till ibland medan tankarna gick ömsom tillbaka till de senaste dagarnas upplevelser, ömsom framåt till mötet med mina kära, som jag nu en tid varit skild ifrån.

Plötsligt blev jag på något vis medveten om den unge mannen framme vid fönstret. Jag hade dittills inte ägnat honom en tanke, men i ett nu stod det klart för mig att något inte var som det skulle. Han satt och stirrade i golvet medan den ena tunga sucken efter den andra bröt sig fram ur hans bröst. Den unge mannen tycktes som gripen av ångest.

Önskan att kunna hjälpa och räddas för att "lägga sig i" stred om herraväldet i mitt inre, men så flyttade jag mig närmare min reskamrat och frågade försiktigt:

– Förlåt att jag tränger mig på, men jag förstår att du är ledsen och har det svårt. Kanske jag kan hjälpa dig med något?

Den unge mannen satt tyst en stund. Så vände han ett par mörka ögon emot mig.

– Jag är på väg hem, började han, men så bröts rösten och han tystnade.

– Har du varit borta länge? frågade jag för att hjälpa honom på traven.

– Ja, jag har varit borta länge – allt för länge, lade han till med en suck.

– Men då blir det väl roligt att komma hem, slapp det ur mig helt tanklöst.

Han såg tyst på mig en stund. Så började han berätta, lågmält och tre-

vande.

– Jag gav mig iväg hemifrån för snart två år sen. Jag skulle slå mig lös, komma ut och se mig om i världen och prova på något annat än arbetet hemma på gården. Visst såg mina föräldrar med sorg att jag for, men de kunde ju inte stänga mig inne mot min vilja.

– Nåväl, jag kom iväg, och mycket nytt fick jag prova på. Det dröjde inte länge förrän jag sjunkit djupt ner i storstadstrasket. Det lär inte finnas något uselt som jag inte är förtrogen med.

– Ja, så gick det som det gick. Efter några månader hamnade jag i fängelse. Och där fick jag tid att tänka. Jag såg vad jag hade gjort med mitt liv och vad jag gjort mina föräldrar.

– Han tystnade, då rösten började darra. Sedan han behärskat sig, fortsatte han:

– Jag blev frigiven för ett par dar sen. Nu är jag på väg hem. Jag har skrivit hem och berättat allt, hur jag har förstört mitt liv, hur jag dragit skam och vanära över mitt hem och mina föräldrar och trampat vårt namn ner i smutsen ... Jag vet inte om jag får komma hem, om de vill ta emot mig, men jag skrev att om jag får komma tillbaka, skall de fästa ett vitt band i äppelträdet nere vid järnvägen. Tåget passerar vår gård strax före stationen. Om det inte finns något band i trädet fortsätter jag med tåget. Och sedan, ja, sedan har jag inget mer att leva för ...

Det blev tyst i kupén.

– Var ligger ditt hem? frågade jag efter en stund.

– Vi är snart där, svarade han, men jag vågar inte titta ut. Jag orkar inte ta domen från mina föräldrar.

– Jag skall titta efter trädet i ditt ställe, sa jag och så blev vi sittande tysta.

Det var en ödesstund i kupén, en stund på liv och död. Jag kände själv något av den ångest som kramade

min reskamrat. Aldrig skall de minuterna gå ur mitt minne. Så signalerade tåget och började sakta farten. Då! Jag grep min reskamrat i armen, pekade ut genom fönstret och ropade:

– Se, se! Hela trädet är fullt av vita band!

Ett kort ögonblick och så var den ljuvliga synen förbi. Men det ögonblicket var tillräckligt för att förvandla liv och framtid.

Den unge mannen sjönk tillbaka mot soffans ryggstöd. Hans oroliga händer blev stilla. I det förut ångestfyllda och spända ansiktet hade ljuset och friden hållit sitt intåg. Han såg på mig, och med ett obeskrivligt uttryck i rösten sade han:

– Det är förlåtet. Jag får komma hem.

***

Ungefär så löd berättelsen om förlåtelse i tidningen jag en gång fick i min hand. Den har sin tillämpning på varje arm förlorad och vilsegången syndare, som har dragit skam och vanära över sin himmelske Faders namn, som har brutit hans vilja och sölat sig i synd och last:

Det är förlåtet. Du får komma hem!

Din Frälsare har genom sitt lidande och sin död vunnit förlåtelse för alla dina synder. Det trä, som för honom var ett förbannelsens kors, är för dig ett livets träd, översållat av förlåtelsens "vita band".

Vänd dig därför till Frälsaren! Tala om allt, din synd och skam, hela ditt elände, och just sådan du är, så usel och ovärdig, skall även du få höra:

– Det är förlåtet. Du får komma hem.

Ty där synden överflödar, där överflödar nåden mycket mer.

INGEMAR ANDERSSON

***Det är förlåtet.
Du får komma hem.***

Projekt Gezelius på slutrakan

I medlet av november var knappt 90 % av bibelverket på 4 200 sidor inlagda i webbdatabasen. Enligt prognosen kommer projektet att vara slutfört i januari.

Nu återstår att sprida information om och väcka intresse för detta unika verk. Databasen hittar du på adressen www.logosmappen.net/gezelius/.

LogosDirekt

har testats under hösten och börjar hitta sina former. Du kan följa med gudstjänster och bibelstudier direkt eller via inspelningar: www.logosmappen.net/logosdirekt/.

Folkbibeln Online förnyas

Sedan oktober har Sök i Folkbibeln uppdaterats och heter nu Svenska Folkbibeln online. Formgivaren för den nya layouten är Michael Schånberg som jobbar för Stiftelsen Svenska Folkbibeln. www.folkbibeln.net

Vi har också inlett ett större uppgraderingsarbete för att föra över databasen till en modern teknik. Den gamla servern har använts sedan 1998 och programvaran kan inte användas på nya datorer. För arbetet har vi engagerat tradenomstuderande Kim Wistbacka.

Du som har tillgång till en waptелефon eller datormobil, glöm inte att Folkbibeln numera också finns i wapformat: wap.folkbibeln.net.

Logos Förlag

har öppnat en webbdatabas med möjlighet att beställa online. Böckerna som erbjuds är ännu inte så många, men de rekommenderas!

www.logosmappen.net/forlag/

Glöm inte Logosmappens gamla godbitar:

- **Konkordieboken:** de lutherska be-kännelseskriterierna i sin helhet
- **Trosfrågan:** många nya, aktuella frågor med svar
- **Luthersk Nätbibelskola:** bibelstudie-materialet Vägen
- **Böcker av Luther:** Huspostillan, Stora Galaterbrevskomentaren, Om den trålbundna viljan, Om en kristen människas frihet
- **Andra uppbyggliga böcker:** Hoppets bekännelse, Positivt nej till kvinnliga präster
- **Artiklar** om bibelöversättning, rätt-färdiggörelsen, förlåtelsen, da Vinci-koden
- **Bibelstudier** över Uppenbarelsebo-ken, Daniels bok, Krönikeböckerna m.m.
- **Predikningar** som mp3-filer (kan också beställas på cd)
- **Textutläggningar** för alla söndagar under kyrkoårets tre årgångar
- **Sång- och musikdatabas** med sång- och musikarrangemang av Juhani Martikainen
- **Information om Föreningen Logos:** aktuell och tidigare verksamhet, tidningen Logos som pdf, ekonomisk redovisning.

www.logosmappen.net
www.folkbibeln.net
wap.folkbibeln.net

Föreningens aktuella löpande verksamhet

Gudstjänster ordnas preliminärt följande dagar kl 10.00 i Logos-Lyktan, Kyrkoesplanaden 19 i Vasa:

3.12 (första advent), 17.12, 25.12 (juldagen kl 9.00), 6.1 (trettondagen), 21.1, 4.2, 18.2, 4.3, 18.3, 1.4, 6.4 (långfredagen), 8.4 (påskdagen).

Bibelstudier hålls i allmänhet varannan torsdag kväll kl 19.00 i Logos-Lyktan. Höstterminens sista bibelstudium hålls den 7.12 och vårterminen inleds den 11 januari.

Både gudstjänster och bibelstudier sänds över LogosDirekt (se särskild information på annan plats!). Sändningen av bibelstudiet pågår ca en timme, varefter det ges möjlighet till samtal för dem som samlas i Vasa.

Annonsering av verksamheten sker i Föreningens webbinformation i Logosmappen. Vi sänder även programblad på begäran.

Föreningens årsmöte hålls i medlet av februari. Kanske du vill bli medlem? Kontakta ordförande Klas-Erik Isaksson, tfn (06) 352 0133, eller sekreterare Ola Österbacka, 050 339 6383.

Nordisk Evangelisk-Luthersk Konferens

Nästa konferens i serien som ordnats sedan 2004 under namnet *Vägen fram*, hålls i Småland, Sverige, den 28–30 september 2007.

Det är Silverdalens Evangelisk-Lutherska Församling som står som arrangör för 2007 års konferens. Boka in tiden för en givande samling kring Guds ord och för att vidga din kontaktyta till andra som kämpar för utbredning av evangelium enligt Bibeln och den evangelisk-lutherska bekännelsen!

Några ord om ekonomin

Föreningen Logos i Österbotten arbetar i förtröstan på Guds nåd och bistånd med stöd av medlemmar och vänner samt sporadiska övriga bidrag.

Tidningen sänds ut till alla som önskar få den utan egentlig prenumerationsavgift.

Under hösten har vi haft kännbara anskaffningsutgifter för satsningen på LogosDirekt. Vidare har vi gått in för en stor revision av Folkbibeln Online, vilket också föranleder kostnader.

Föreningens sekreterare har en längre tid haft 20 % tjänstledighet och lönebortfallet har kompenserats med arvoden för arbetsinsatser, som i första hand har ägnats Logosmappen, bl.a. Gezeliusprojektet och LogosDirekt, och tidningen.

I februari 2006 steg de månatliga kostnaderna för Internetlinjen då anslutningen ändrades till en kommersiell bredbandsanslutning.

Detta var en förutsättning för att LogosDirekt skulle kunna tas i bruk. Även lokalhyran har stigit i år.

För att kunna fortsätta med verksamheten väddar vi till våra vänner om regelbundna bidrag, men även tillfälliga bidrag är välkomna, hur små de än är.

Vi redovisar varje vecka influtna medel och utgifter i diagramform på vår webbplats.

Till alla som stöder vår verksamhet framför vi ett varmt tack. *Gud vare tack för hans obeskrivligt rika gåva!*

Logos konto i Finland: 497028-241584
PlusGiro i Sverige: 407 99 53-8

Bön på nyårsdagen

**Evige allsmäktige Gud, stor i trohet,
oföränderlig i nåd: Du förblir den du är
och dina år har ingen ände. Du är vår
Fader och vår Förlossare; av ålder är det
ditt namn.**

*Du sände din enfödde Son i världen
och gav honom namnet Frälsare. I detta
heliga namn vänder vi oss nu till dig
med lov och tacksägelse, med
bekännelse och bön. Vi lovar och tackar
dig, Herre Jesus, som också under det
år som gått på oss har bevisat ditt
nådefulla namns kraft och välsignelse.
Må du också nu och för framtiden vara
vår Jesus!*

*På åttonde dagen efter din födelse
har du genom din omskärelse givit dig
under lagen, för att återlösa oss från
lagens börda och förbannelse. Omskär
du nu också våra hjärtan! Tag bort all
otro och dämpa all syndig lust, all oren
begärelse. Ge oss den nåden att med
det gamla året avkläda oss den gamla
människan, som genom lustans
villfarelse fördärvar sig, och att ikläda
oss den nya, som är skapad efter din
bild, i sann helighet och rättfärdighet.*

*Se, vi längtar efter den nya skapelse där
du gör allting nytt. Så skapa då i oss,
med detta nya år, ett nytt hjärta! Ge oss
en ny, viss anda, så att det gamla förgår
och allt som står dig emot förhindras.
Låt oss främst söka ditt rike och din
rättfärdighet, i förvissning om att då
också allt annat vi behöver skall tillfalla
oss.*

*I din bok var alla våra dagar uppskrivna
innan någon av dem kommit, och då
den sista dagen randas och böckerna
öppnas, måtte då även våra namn finnas
tecknade i Livets bok.*

*I dina händer överlämnar vi oss med
kropp och själ och allt vad vi äger. Hjälp
oss, Herre Jesus, och hör oss för ditt
namns skull. Amen.*